БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 156 (18.034). ● 7 июль 1981 йил, сешанба ● Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА

БЕШ ЙИЛЛИККА ЮКСАК СУРЪАТ

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ. Пахтакор районидаги «Ҳурмат белгиси» орденли «Самарқанд» совхози миришкорлари бу йил 4578 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш учун курашмоқдалар. Бу ерда ғўза қатор ораларига тўртинчи комплекс ишлов бериш қизғин давом эттириляпти. Далаларда 76 та чопиқ тракторн унум билан ишлатилаётир. Шу билан бирга, совхоз сувчилари ғўзани ўз вақтида суғоришга алоҳида эътибор беришяпти. Суратларда: хўжаликнинг тажрибали сувчиларидан Расул Имонқулов ва Саримсоқ Ешузоқов ўртоқлар. Пастда — Сайфулла Исмоилов бошлиқ бригадада ғўзани суғориш пайти.

Ф. Лутфуллаев фотолари.

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ ЮКСАК САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

Бутун совет халқи сингари Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам КПСС XXVI съезди йўл-йўриқларини юксак сиёсий ва меҳнат активлиги вазиятида амалга оширмоқдалар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг съездда қилган Ҳисобот доклади қоидалари партияни янада мустаҳкамлаш, партия раҳбарлиги услуб ва методларини такомиллаштириш, идеологик. сиёсий-тарбиявий ишларни яхшилаш ҳақида, давр талаблари асосида унинг участка ва соҳаларини қайта қуриш тўғрисида ғамхўрликнинг ёрқин ифодасидир.

КПСС XXVI съезди қарорларини пропаганда қилиш, халқ оммасининг куч-ғайратини ана шу қарорларни амалга оширишга сафарбар этиш юзасидан қилинадиган ўта масъулиятли ва жуда катта кўламдаги иш барча партия ташкилотларини, идеология фронти ходимларини айни пайтда идеологик, пропагандистик ва сиёсий-тарбиявий ишларни ўртоқ Л. И. Брежнев кўрсатмалари асосида КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори асосида қайта қуришга ундайди. Бу ишни мазмунининг чуқурлиги ва актуаллиги жиҳатидан ҳам, уни ташкил этиш шакли жиҳатидан ҳам янги, анча юксак сифат даражасига кўтариб, партиянинг ички ва ташқи сиёсат соҳасидаги қарорларини бажаришда идеология фронтининг фаол иштирокини таъминлаш, ғоявий-сиёсий, меҳнат ва маънавий тарбиянинг бутун системасини янада такомиллаштириш керак.

Республика партия ташкилотлари КПСС XXVI съезди қарорларини пропаганда қилиш ва тушунтириш, меҳнаткашларни 1981 йил ва умуман беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этиш юзасидан катта иш олиб бормоқдалар. Янгийўл, Навоий, Фарғона шаҳар ва Ғиждувон, Избоскан, Тўрткўл, Жарқўрғон район партия комитетларининг съезд қарорларини пропаганда қилиш ва бажариш юзасидан белгилаган ва амалга ошираётган тадбирлар комплекси соҳасидаги иш тажрибалари диққатга сазовордир.

Идеология ишида партия ташкилотларининг асосий эътибори пропаганданинг таъсирчанлигини янада ошириш, тарбиявий ишларнинг ҳаёт билан, меҳнаткашларнинг амалий фаолияти билан қўшилишига қаратилиши керак. Оммани коммунистик руҳда тарбиялашда комплекс ёндашувни актив қарор топтириш, идеологик муассасалар ихтиёрида бўлган воситалар арсеналини кенгайтириш лозим.

Партия ташкилотлари обрў-эътиборининг манбаи, бутун идеология ишининг асоси сўз ва иш бирлигидадир. Энг муҳим ва биринчи галдаги вазифалардан бири съезд ғояларини, кўрсатмаларини ҳар бир совет кишиси қалбига етказиш, кишиларга ўз ҳаётий манфаатларининг партия қарорларини рўёбга чиқариш билан чамбарчас боғлиқлигини, уларни амалга оширишда ўзларининг ўрни ва ролини чуқурроқ англаб етишда кўмаклашишдан иборат. Съездда таъкидланганидек, бизнинг пропагандамиз кескин мавзуларни четлаб ўтмаслиги, долзарб масалаларни кўтариб чиқишдан қўрқмаслиги айниқса муҳимдир. Ғоявий-тарбиявий иш бир қолипдаги ибораларсиз ва тайёр формаларнинг стандарт тизмаларисиз, жонли ва қизиқарли олиб борилиши керак. Ҳаёт шуни қатъий тасдиқлайдики, сўз ва иш бирлигининг бузилиши, аниқ ҳаракатни сиёсий шовқин-сурон билан алмаштириш кишилар кайфиятига, меҳнат коллективларидаги маънавий муҳитга зарарли таъсир кўрсатади.

Ўн биринчи беш йилликнинг ўзига хос белгиси бутун куч-ғайратни муҳим халқ хўжалик проблемаларини ҳал этишга, экономиканинг асосий тармоқларини ривожлантиришга жамлашдан иборат. Пропаганда, оммавий ахборот воситалари иқтисодий сиёсатни амалга ошириш учун курашнинг боришини доимо ёритишни, юксак маррага биринчи бўлиб эришганларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашни, илғор тажрибани пропаганда қилиш ва жорий этишни, меҳнатни ташкил этиш ва бошқаришнинг янги формаларини кенг кўрсатиб боришни, ишлаб чиқаришни интенсивлаштиришга халақит бераётган ҳамма нарсага қарши қатъий кураш олиб боришни таъминлаши керак. Республика саноат ва қурилиш илғорларидан бир группасининг ўн биринчи беш йилликда ўн ва ундан ортиқ йиллик планларни бажариш юзасидан қабул қилган ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган ташаббуси кенг қўллаб-қувватланишга лойиқдир.

Ўн биринчи беш йилликка белгиланган вазифаларнинг мураккаблиги социалистик мусобақани бундан буён ҳам такомиллаштириб боришни тақозо этади. Бу ерда энг муҳими — ҳар бир инсон қобилиятининг очилиши, унинг ташаббуси ва ижоди юзага чиқиши учун қулай шароитларни вужудга келтиришдир. Мусобақа якунларининг ошкоралигига эришиш, меҳнатни маънавий ва моддий рағбатлантиришни қўшиб олиб бориш, яхши тажрибани ишлаб чиқаришга актив жорий этиш лозим.

Ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш мавжуд иқтисодий дунёқарашни тубдан ўзгартиришни талаб қилади. Ижтимоий онгдаги бундай бурилишни амалга оширишда иқтисодий таълим системаси алоҳида роль ўйнайди. Республикада умумий иқтисодий таълимга 1300 мингдан зиёд киши жалб қилинган. Ҳозирги муҳим вазифа асосий ишчи ва мутахассис кадрларнинг иқтисодий билимлари даражасини янада оширишдан иборатдир. Ўқув жараёнида асосий эътиборни ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш ва унинг самарадорлигини оширишнинг аниқ йўллари ва усулларига қаратиш лозим. Иқтисодий мактабларда назарий билимларни ошириш тўғрисидаги ғамхўрлик — меҳнатсеварлик, масъулият ҳисси, ижтимоий мулкка омилкорлик билан муносабатда бўлиш сингари муҳим социал фазилатларни тарбиялаш билан органик равишда уйғунлашиши керак.

Идеология ишида халқ фаровонлиги энг аввало меҳнатимиз натижасига боғлиқ эканини муттасил таъкидлаш лозим. Социализм меҳнатга янгича муносабатда бўлиш учун шарт-шароит вужудга келтиради. Лекин бундай муносабат ўз-ўзидан юзага чиқавермайди. Тарбиявий ишда инсоннинг меҳнатга муносабати унинг жамиятимиздаги ўрни ва обрў-эътиборини белгилашини кўрсатиш керак.

Омма орасида сиёсий иш олиб бориш партиямиз идеология ишининг асосий соҳасидир. У меҳнаткашларда юксак онглиликни тарбиялашга, уларга КПССнинг ички ва ташқи сиёсатини тушунтиришга, илмий коммунистик дунёқарашни шакллантиришга қаратилгандир. Партия пропаганда ва агитациянинг юксак илмий ғоявий-назарий савиясини таъминлашга, пропаганданинг марказига КПССнинг ҳозир олиб бораётган ички ва халқаро сиёсатининг энг муҳим проблемаларини қўйишга алоҳида эътибор бермоқда. Бутун идеология иши ғоявий-назарий, сиёсий-тарбиявий, ташкилотчилик ва хўжалик ишлари ленинча бирлиги руҳи билан суғорилган бўлиши керак. Бу эса совет кишиларининг ижтимоий активлигини тарбиялашда, хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини амалий ҳал этишда пропаганданинг ролини янада оширишни тақозо этади. Ғоявий-тарбиявий иш ҳаётдаги янги ҳодисаларни ҳам, партия фаолиятининг шу соҳада тўплаган бой анъана, тажрибасини ҳам ҳисобга олиши зарур.

КПСС XXVI съезди таъкидлаб ўтганидек, ҳисобот даврида партия ўқуви масалаларига катта эътибор берилди. Шу билан бирга партия ўқувини ташкил этишда анчагина жиддий камчиликлар ҳам бўлди Партия маорифида ҳанузгача формализм кўринишлари учраб турибди, назарий ўқув кишиларнинг манфаатлари билан, уларни ижтимоий ва ишлаб чиқариш ҳаётида қизиқтираётган масалалар билан етарли равишда боғлаб олиб борилмаяпти. Партия ўқуви сифатини, унинг ғоявий савиясини, ташкилий усулларини қатъиян ошириш, тингловчиларнинг қизиқишларига, уларнинг машғулотларда фаол қатнашишларига эришиш зарур. КПСС Марказий Комитетининг коммунистларнинг марксча-ленинча ўқувини янада такомиллаштириш тўғрисида кўрсатмалари асосида партия маорифининг сифатини, таъсирчанлигини янада ошириш, марксча-ленинча илм-фанни ўзлаштиришда давомийлик ва изчилликни таъминлаш, КПСС назарияси ва сиёсатини ўрганишни актуал ижтимоий ва ишлаб чиқариш проблемаларни ҳал этиш билан органик равишда қўшиб олиб бориш, тингловчиларнинг сиёсий ва умумий-маданий савияси ўсганлигини тўлароқ ҳисобга олиш ҳақида ғамхўрлик қилиш керак.

Партия XXVI съезди ҳужжатларини пропаганда қилиш ва тушунтириш ишида сиёсий ахборотчилар, агитаторлар, лекторлар ва докладчилар фаол қатнашмоқдалар. Бироқ, идеология ишининг мазкур участкасида ҳам кўпгина камчиликлар бор. Кўпгина ҳолларда ишлаб чиқаришда, айниқса турар жойларда меҳнаткашлар ўртасида агитация-пропаганда ишлари системали равишда олиб борилаётир, деб бўлмайди, у меҳнаткашларнинг анчагина қисмини қамраб ололмаяпти. Пропаганда ва агитациянинг кишиларни қизиқтирувчи актуал масалаларни диққат марказига қўйишга ёрдам берувчи формаларини актив қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш керак. Бундай формалар меҳнаткашларнинг ўз фикрларини билдиришлари ва фикр алмашишлари учун кенг майдон очиб беради, кишиларнинг фикрини бойитади, уларнинг жамият олдидаги бурчини англаш ҳиссини оширади, сўзнинг амалий ишга айланишига кўмаклашади. Айниқса, оммавий-сиёсий ишларнинг экономикага актив сингиб, кишиларни яхшироқ ишлашга рағбатлантирувчи формаларини қўллаб-қувватлаш, агитаторларнинг меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ҳар бир ишчи ўрнида иқтисод ва тежаш учун курашга йўналтириш айниқса муҳимдир. Аҳолининг турар жойларида олиб бориладиган ишларни такомиллаштириш керак. Бу соҳада Каттақўрғон, Қўқон шаҳарларида иш яхши йўлга қўйилган. Бу шаҳарларнинг тажрибаси кенг ёйишга арзийди. Матбуот чиқишларининг таъсирчанлигини ошириш учун кўп иш қилиш керак, адолатли ва принципиал танқидни тан олмаётганларга нисбатан талабни кучайтириш зарур. Маданий-оқартув муассасалари, физкультура-спорт ташкилотларининг иши янада яхшиланишини талаб этилади. Совет адабиёти ва санъати оммани ғоявий ва маънавий тарбиялашда қудратли қурол бўлиб хизмат қилиши керак.

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг улкан ва мураккаб вазифаларини ҳал қилиш энг аввало партия раҳбарлигининг савиясига боғлиқдир Область, шаҳар, район партия комитетлари идеология кадрларини танлаш ва жой-жойига қўйишга, улар билан доимий ишлашга, идология ишларини бутун сиёсий, ташкилотчилик ва хўжалик фаолияти билан узвий равишда қўшиб олиб боришни планлаштириш ва координациялашга, қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши устидан назорат қилишга, пропаганда ва агитациянинг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлашга катта эътибор беришлари керак.

КПСС XXVI съезди мамлакатимиз тараққиётининг улкан ва масъулиятли вазифаларини, улуғвор режаларини белгилаб берди. Съезд таъкидлаб ўтганидек, оммани тарбиялаш, унинг ижодий активлигини янада ривожлантиришда партиянинг идеология соҳасида ишловчи активлари катта роль ўйнайдилар. Партиянинг юксак ишончидан илҳомланган идеология ходимлари бутун куч ва ғайратларини, ўз фаолиятларини ҳамиша такомиллаштиришга, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги ишларнинг юксак самарадорлигига эришишга сарфлайдилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

«Известия» газетасининг 1981 йил 2 июль сонида эълон қилинган «Пахта — беда — гўшт» сарлавҳали мақола тўғрисида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қуйидагиларни таъкидлаб ўтади: «Малик» совхозининг директори М. Красильников ва шу хўжаликнинг бош агрономи Х. Чилтонов «Известия» газетасида эълон қилинган «Пахта — беда — гўшт» сарлавҳали мақолада пахта-беда алмашлаб экишни жорий этиш ва пахтачилик хўжаликларида чорвачиликни ривожлантириш соҳасида катта резервлардан фойдаланиш борасидаги бой тажрибани баҳам кўрадилар. Бундай хўжаликларда пахта ҳосилдорлигини ошириш ва ялпи пахта ҳосилини кўпайтириш вазифалари мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш проблемаси билан бир вақтда ҳал этилмоқда, маҳаллий ем-хашак билан гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни оширишнинг катта имкониятлари рўёбга чиқарилмоқда.

«Малик» совхози суғориладиган экин майдонларининг 100 гектари ҳисобига 2100 центнер пахта, 146,4 центнер гўшт, 771,1 центнер сут, 105,8 минг дона тухум етиштирмоқда. Бу — пахтачилик зонасидаги хўжаликларда тамомила алмашлаб экишдан ва давлатга топшириладиган пахта учун олинадиган ем-хашак ҳисобига етиштирилаётган ўртача миқдордан икки-уч баравар ортиқдир. Ўн биринчи беш йилликда қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантириш соҳасида янада юксак марралар белгиланди. «Пахта — беда — гўшт» сарлавҳали мақолада давлат нуқтаи назаридан муҳим, ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаш ва маъқуллашга сазовор бўлган масала кўтарилган. Совхоз меҳнаткашлари пахтачиликда муваффақият қозониш билан бир қаторда индустриал асосда ем-хашак базасини мустаҳкамлаш соҳасида кўп иш қилмоқдалар, беда, жўхори, ширали озуқадан юқори ҳосил олмоқдалар. Улар деҳқончилик ва чорвачиликнинг барча тармоқлари самарадорлигини оширишга эришдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Сирдарё областидаги «Малик» совхози илғорларининг пахтачилик ва чорвачиликни ривожлантиришда резервлар ва имкониятлардан фойдаланиш борасидаги тажрибасини маъқуллади. Улар пахта-беда алмашлаб экишни жорий этдилар ва ем-хашак базасини мустаҳкамлаш ҳамда чорвачиликни ривожлантиришда юксак кўрсаткичларга эришдилар. Бу кўрсаткичлар «Известия» газетасида босиб чиқарилган мақолада баён этилган.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги, «Главсредазирсовхозстрой», область ва район партия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамда партия ташкилотларининг секретарлари «Известия» газетасида эълон қилинган «Пахта — беда—гўшт» сарлавҳали мақолани кенг муҳокама қилишлари, «Малик» совхози илғорларининг пахта — беда алмашлаб экишни жорий этиш, пахтачилик хўжаликларида ва бошқа хўжаликларда ем-хашак базасини мустаҳкамлаш ҳамда чорвачиликни интенсив ривожлантириш соҳасидаги тажрибасини қўлланиш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширишлари лозим.

Республика ва область газеталарининг редакцияларига «Пахта — беда — гўшт» сарлавҳали мақолани кўчириб босиш топширилди.

(Мазкур мақола газетанинг учинчи саҳифасида эълон қилинди).

ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

ФАРҒОНА, 6 июль. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда область партия ташкилоти активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш КПСС XXVI съезди қарорлари ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида капитал қурилиш юзасидан 1981 йилнинг биринчи ярми планининг бажарилиш якунларини кўриб чиқди.

Область партия комитети биринчи секретари Ҳ. У. Умаровнинг доклади юзасидан музокараларда Фарғона шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ғ. Фозилов, Киров район партия комитетининг биринчи секретари С. Марасулов, 9-қурилиш трестининг бригадири М. Ҳайдаров, 14-қурилиш трестининг 113-механизациялашган колоннаси бошлиғи С. Иброҳимов, «Облколхозстрой» трестининг бошқарувчиси Э. Бобоев сўзга чиқдилар.

Докладчи ва сўзга чиққан кишилар Фарғона областини иқтисодий ва социал ривожлантириш планларини бажаришга қурувчилар қўшган муайян ҳиссани қайд этиб ўтдилар. Шу билан бирга улар асосий фондларни ишга тушириш ярим йиллик программаси атиги 74 процент бажарилганлигини, энг муҳим техникавий-иқтисодий кўрсаткичларга доир топшириқлар адо этилмаганлигини таъкидладилар. Бунинг натижасида нефть химияси, енгил саноат, чорвачиликнинг катта-катта объектлари ўз вақтида ишга туширилмади. «Азот» бирлашмасидаги аммиак ишлаб чиқариш қуввати қурилишида ташвишли аҳвол вужудга келди. Бу ерда буюртмачи асбоб-ускуналар ва материалларнинг бир маромда етказиб берилишини таъминламади, бош пудратчи ва ёрдамчи пудратчи ташкилотлар эса аниқ меҳнат маромига эришмадилар. Жуда муҳим қурилишга Ўзбекистон ССР Госснаби, Қурилиш министрлигининг, Минерал ўғит ишлаб чиқарувчи иттифоқ министрлигининг ёрдами зарур. Фарғона область ва шаҳар партия комитетлари, шунингдек қурилиш бўлинмалари ва «Азот» бирлашмасининг партия комитетлари социалистик мусобақанинг таъсирчанлигини оширишлари, объектни барпо этишда банд бўлган кишиларнинг ҳаммасида меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлашлари, қурилиш штабининг жанговарлигини оширишлари лозим.

Фарғона тўқимачилик комбинатининг Риштон, Бувайда ва Киров районларидаги учта филиали ишга туширилишини таъминлаш — область қурувчиларининг бош вазифаларидан биридир. Ана шу объектларни 1 августгача ишга туширмоқ учун бинокор ишчиларнинг катта қисмини шу ерга жалб қилиш керак. Партия ва хўжалик органлари Фарғона ва Олтиариқ районида йигирув-тўқув фабрикалари, «Атлас» бирлашмасида ва бошқа объектларда янги қувватлар қуриш ва ишга туширишни жадаллаштириш чораларини кўришлари керак. Янги Қўқон химия заводи билан Қувадаги нон маҳсулотлари комбинатига металл темир-бетонни жадал етказиб бериш учун тегишли республика министрликлари ва идораларининг амалий ёрдами лозим бўлади. Социал-маиший объектлар, айниқса мактаблар ўз вақтида ишга туширилиши устидан таъсирчан партия, давлат, халқ контроли таъминланиши керак. Йиғилиш қатнашчилари қурилишнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, жумладан беш йиллик мобайнида ғишт ишлаб чиқаришни икки баравар кўпайтириш, уйсозлик комбинатларининг қувватини эса йилига 200 минг квадрат метр уй-жойга қадар етказиш зарурлигини таъкидладилар. Мелиорация ишлари суръатларини ошириш ва чорвачиликнинг ишлаб чиқариш базасини ривожлантириш —қишлоқ қурилиш программасининг биринчи навбатдаги марралари айтиб ўтилди. Шаҳар ва район партия комитетлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари, хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари беш йилликнинг биринчи йилига мўлжалланган барча объектларни ўз вақтида ва етарли даражада сифатли қилиб ишга тушириш чораларини кўришлари керак.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Йиғилиш қатнашчилари қабул қилган қарорда йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш, Фарғона областидаги саноат, қишлоқ хўжалик объектлари ва маданий-маиший объектларни жадал қуриш ва ишга тушириш йўллари белгиланди.

Е. М. ТЯЖЕЛЬНИКОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛИШИ

Республикага келган КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлимининг мудири Е. М. Тяжельников Ўзбекистон партия ташкилотларининг КПСС XXVI съезди қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида идеологик, сиёсий-тарбиявий иш самарадорлиги ва сифатини ошириш соҳасидаги иш тажрибаси билан танишмоқда.

6 июль куни Е. М. Тяжельников В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози ва Тошкент областининг бошқа хўжаликлари ва корхоналарида бўлди. Е. М. Тяжельников дала шийпонларига борди, ишчилар, инженер-техник ходимлар, пахтакорлар, чорвадорлар билан учрашди.

(ЎзТАГ).

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида шартнома имзоланган куннинг 20 йиллиги муносабати билан Л. И. Брежнев ва Н. А. Тихонов ўртоқлар Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Корея Халқ Демократик Республикасининг Президенти ўртоқ Ким Ир Сенга, Корея Халқ Демократик Республикаси маъмурий кенгашининг Бош министри ўртоқ Ли Ден Окка табрик телеграммаси йўлладилар. Телеграммада бундай дейилади:

«Шартнома тузилгандан сўнг ўтган йигирма йил мамлакатларимиз ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантириш, Узоқ Шарқда тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш ишида бу шартноманинг муҳим ролини тасдиқлади.

Совет Иттифоқи КПСС XXVI съезди қарорларига амал қилиб, Корея Халқ Демократик Республикаси билан алоқаларни чуқурлаштириш ва бойитиш йўлини изчиллик билан ўтказмоқда, корейс халқининг Жанубий Кореядан ажнабий қўшинларни чиқартириб юбориш ва мамлакатни ташқаридан ҳеч кимни аралаштирмай тинч демократик йўл билан бирлаштириш йўлидаги кураши билан муттасил бирдамлик қилиб келмоқда.

Империализм ва реакция, милитаризм ва гегемонизм кучлари кескинликни юмшатишни тугатишга интилмоқдалар, қуролланиш пойгасини кучайтирмоқдалар, қўпол зўравонлик ва ҳукмронлик сиёсатини ўтказмоқдалар, бу эса халқаро вазиятни жиддий равишда чигаллаштирмоқда. Мана шундай шароитда социализм мамлакатларининг жипслиги ва ҳаракат бирлиги халқлар революцион ғалабаларини ҳимоя қилишнинг ишончли кафолати бўлиб, тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун курашнинг қудратли омили, социализм ва коммунизм қурилишидаги янги-янги зафарларнинг гарови бўлиб хизмат қилади».

Л. И. Брежнев ва Н. А. Тихонов ўртоқлар Халқ Кореясининг барча меҳнаткашларига социал-иқтисодий ва маданий бунёдкорликнинг Корея Меҳнат партияси VI съезди ўртага қўйган вазифаларини амалга оширишда ҳамда ватанни тинч йўл билан қайта бирлаштириш учун курашда янги муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

МИНИСТРНИНГ КЕЛИШИ

Буюк Британия ташқи ишлар ва ҳамдўстлик ишлари министри Лорд Каррингтон амалий визит билан 5 июль куни Москвага келди.

Аэродромда меҳмонни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ТАРАДДУД

● Қўрғондаги Оқолтин районининг хўжаликлари икки сменада ишлаш учун 720 та пахта териш машинасининг ҳамма экипажларини тузиб бўлди. Ҳар бир тажрибали механик-ҳайдовчига ёш механизатор бириктириб қўйилди. «Фарғона», «Андижон», К. Е. Ворошилов номли совхозларда ҳозирнинг ўзидаёқ ипатоволиклар методи асосида терим-транспорт отрядлари тузиб чиқилди.

Бу йил оқолтинликлар машинада 75 минг тонна — бултургидан анча кўп пахта териш мажбуриятини олдилар.

● Республика матлубот кооперациясининг ходимлари савдо ва умумий овқатланиш корхоналарини, нонвойхоналарни теримчиларга хизмат қилдиришга тайёрлай бошладилар. 1750 та кўчма автомагазин жиҳозланмоқда. Уларнинг кўплари далага кўпроқ хилма-хил мол етказиб бериш учун тиркама машиналар билан йўлга чиқадилар. Дала шийпонларида, механизаторларнинг машина сафланадиган ҳовлиларида сотувчисиз ишлайдиган 5700 та дўкон очилади. Қашқадарё, Бухоро ва бошқа областларнинг олис пахтазорларига кооператорлар қўшимча автодўконлар юборишади.

Савдо базаларида кузга аталган моллар ғамлаб қўйилмоқда — кўп миқдорда иссиқ кийим-кечак, пойабзал тайёрланмоқда. Кооператорлар колхоз ва совхозларга бориб керакли молларга пахтакорлардан буюртма олиб келдилар.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

ИНСОН КАМОЛОТИ — МУҲИМ ПАРТИЯВИЙ ИШ

ПАРТИЯНИНГ ИДЕОЛОГИЯ, ПРОПАГАНДА СОҲАСИДА ИШ ОЛИБ БОРУВЧИ АКТИВИ МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА ТАЪЛИМОТНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ОММАНИ ТАРБИЯЛАШДА, КОММУНИСТИК ҚУРИЛИШ ВАЗИФАЛАРИНИ ҲАЛ ЭТИШДА, ОММАНИНГ ИЖОДИЙ ҒАЙРАТ-ШИЖОАТИНИ ОШИРИШДА БИРИНЧИ ДАРАЖАЛИ РОЛЬ ЎЙНАЙДИ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

Оммавий-сиёсий ишлар маркази

ЯГОНА ИШТИЁҚ

Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили пахта хирмонининг тақдири ҳал этилаётган шу кунларда пахтакорларимиз табиий офат оқибатларини мардона тугатиб, ҳар туп ғўзани ардоқлаб ўстирмоқдалар. Улар бир текис ҳосилга кириши учун бутун чораларни кўрмоқдалар.

Бригадамиз совхозимиз пахтакорлари ўн минг тоннадан зиёд «оқ олтин» етиштириб, давлатга топшириш учун бошлаган мусобақанинг олдинги сафларида бормоқда. Партия группаси коллектив аъзоларининг тажрибасини, ташаббускорлигини ишга солиб, ғўза парваришини кун сайин қизитиш учун сиёсий-ташкилотчилик ишларини кучайтирмоқда. Коммунистлардан Ж. Ҳамдамов, Ҳ. Умрзоқов, М. Кийикбоев ўртоқлар 81 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун олиб борилаётган курашда байроқдорлик қилмоқдалар. Бригадамизда ҳар бир меҳнатчи кунлик нормани анча ошириб бажариши одат тусига кирди. Уюшқоқлик, ташаббускорлик коллективимиз аъзолари меҳнатига барака киритмоқда.

Пахтакорларимизнинг унумли меҳнат қилиши учун ҳамма шароитларни яратиб қўйганмиз. Дала шийпони серфайз, серсоя жойга қурилган. Бу ерда мавсумий болалар боғчаси ва яслиси ишлаб турибди. «Қизил бурчак»да эса бадиий ва ижтимоий-сиёсий китобларни мутолаа қилиш мумкин. Колхозчилар дам олиш пайтларида телевидение кўрсатувларини томоша қилиб, кўнгилли ҳордиқ чиқарадилар. Гоҳида шахматчилар мусобақаси авжига чиқиб кетади.

Дала шийпонимизнинг мана шундай жиҳозланишида, у ерда колхозчилар билан мазмунли суҳбатлар ўтказилишида шийпон мудиримиз Шарифжон Акбаровнинг ҳиссаси каттадир. Унинг ташаббуси билан шийпонимизда сотувчисиз дўкон ишлаб турибди. Ҳар куни марказий ошхонадан иссиқ овқат келтирилади.

Совхоз партия комитети Абдулла Қодирий номли мактаб ўқитувчиси Н. Тўйчиевни бригадамизга агитатор қилиб тайинлаган. У шу кунларда КПСС XXVI съезди материаллари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг съездга Ҳисобот доклади, СССР Олий Советининг сўнгги сессияси ҳужжатлари асосида мазмунли суҳбатлар ўтказмоқда. Агитатор мамлакатимиз, республикамиз ўн биринчи беш йилликда эгаллайдиган улкан марралар ҳақида жўшқин ҳикоя қилиб бормоқда.

Дала шийпонида ўтказилаётган суҳбатлар чоғида бригада аъзолари меҳнатининг натижалари муттасил чиқариб борилади. Пахтакорлардан З. Акбарова, И. Алиева, И. Қурбонова, Ж. Ҳамдамов ва бошқа ўртоқларнинг фидокорона меҳнати, улар бажараётган ишларнинг сифати ҳамиша юқори бўлаётгани ҳақидаги суҳбатлар бошқаларни ҳам мусобақа илғорларига тенглашишга, ғўза парваришида фаол қатнашишга руҳлантирмоқда. Ана шу ягона иштиёқ коллективимиз ўз зиммасига олган юксак мажбуриятни шараф билан бажаришидан далолат бермоқда.

Т. УСМОНОВ,
Ўзбекистон районидаги «Комсомол» совхози 7-бригадаси партия группасининг ташкилотчиси.

Тарбиявий ишга комплекс ёндашув идеология ходимлари фаолиятининг бош йўналишидир. Партия ташкилотлари меҳнаткашларнинг ғоявий-сиёсий, маънавий ва меҳнат тарбиясини яхлит, узвийликда ҳал этиб, янги инсонни камол топтириш борасида самарали иш олиб бораётирлар. Бунда мутахассислар, раҳбар ходимлар тобора фаол иштирок этишаётир. Юқоридаги суратда — ёш пахтакорларнинг меҳрибон устози ва тарбиячиси, КПСС XXVI съезди делегати Пардагул Рўзимова. Беруний районидаги Будённий номли совхозда у бошлиқ бригада 60 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун курашмоқда. Пастда — Бутуниттифоқ қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар илмий-тадқиқот ва лойиҳа институти Чирчиқ филиалининг ходимлари (чапдан) лаборатория мудири С. Бибиков, катта инженер В. Ткаченко, илмий секретарь Л. Каримова, институт директори А. Кальков ва катта илмий ходим Р. Каламазов навбатдаги суҳбатда фойдаланиладиган материалларни муҳокама қилишмоқда.

А. Тўраев, А. Усмонов ва Р. Шамсутдинов (ЎзТАГ) фотолари.

СЪЕЗД РУҲИ ВА ИШ УСЛУБИ

ЯНГИЛИК ҲИССИЁТИ

Ховос — Сирдарё областининг энг йирик ва кўп тармоқли районидир. Область ғалла хирмонининг 70 проценти, узум ҳамда меванинг асосий қисми шу районда етиштирилади. «Оқ олтин» заҳматкашлари эса бу йил 40 минг тонналик марра учун кураш олиб бормоқдалар.

Райкомнинг биринчи секретари Гупронқул Сувонқулов эл-юрт орасида катта ҳурмат, обрў-эътибор топган раҳбарлардан. У бундан деярли 40 йил муқаддам ўз меҳнат фаолиятини тракторчиликдан бошлаган эди. Мана, деярли 7 йилдан бери эса Ховос район партия ташкилотига раҳбарлик қилмоқда. Мухбиримиз ўртоқ Г. Сувонқулов билан идеология ишининг актуал масалалари хусусида, унга ижодий ёндашиш тажрибаси, бу борада съезд руҳининг партия ташкилотлари иш услубига қанчалик сингиб бораётгани тўғрисида суҳбатлашди.

— Гупронқул Сувонқулович, районда идеология ишини КПСС XXVI съезди талаблари даражасига кўтариш учун қандай ишлар қилиш лозим деб ўйлайсиз ва ҳозир нималар қилинмоқда?

— Ўртоқ Л. И. Брежнев съездда таъкидлаб ўтганидек ҳаммамиз яшаб, ишлаб турган шароитлар кейинги вақтларда анча ўзгарди, совет кишиси бошқача бўлиб қолди. Унинг билими бойиди, ақл-заковати ўсди. Шундай экан, ҳар куни омма орасида юриб, уларга партиямиз ғояларини етказиб турадиган кўп сонли идеология фронти жангчилари ҳам ўз фаолиятларини ана шу юксак талаблар даражасига кўтаришлари керак.

Сўзсиз, кейинги йилларда районимизда агитаторлар, лекторлар, пропагандистлар билан ишлаш соҳасида кўпгина фойдали тажрибалар орттирилди. Йил бошида йирик хўжаликлар ва корхоналарнинг партия комитетларида агитаторлар, лекторлар махсус аттестациядан ўтказилмоқда. Хўжалик раҳбарлари ва бош мутахассислар, партком аъзолари иштирокида бўладиган эркин суҳбатда агитатор ва лекторнинг билим доираси, ўз жамоат топшириғига бўлган қизиқиши ва бошқа муҳим сифатлари текшириб кўрилмоқда. «Сирдарья ГРЭСстрой» қурилиш бошқармаси партия ташкилотида «Молния», «Жанговар варақа», «Янгиликлар ойнаси»ни оператив, сермазмун, таъсирчан қилиб чиқариб туриш борасида бой тажрибалар тўпланди. Ғанишер Юнусов номли совхозда эса кўргазмали агитация, дала шийпонларини мавсум талабларига мослаб безаш борасида ибратли ишлар қилинмоқда. Биз юқоридаги каби ютуқларни кўпайтириш билан бирга эскириб қолаётган методлардан воз кечиш, ишимизга халақит бераётган камчиликларни бартараф этиш масалаларига ҳам катта эътибор бермоқдамиз.

— Бунда Сиз қандай камчиликларни кўзда тутмоқдасиз?

— Одатда, юқори органлардан маълумот сўраб қолинса, кўп жойларда: «Фалонча агитатор, фалонча лектор томонидан бунча суҳбат ўтказилди, бунча лекция ўқилди», — дея маълумот берилади ва бу рақамлар салмоғи йилдан йилга ортиб бормоқда. Хўш, аслида-чи? Баъзи ҳолларда эса хўжакўрсинга, яъни номигагина иш юритилади. Мен ўтган йили ёз кунларининг бирида «Фарҳод» совхозида бўлиб, 2-бўлимда бир воқеага дуч келдим. Абдуалим Муҳаммадиев бош бўлган бригадада замонавий дала шийпони бор. Лекин шийпон мудирлиги ҳам, агитаторлик вазифаси ҳам бошланғич маълумотли дала ишчиларига топширилиб қўйибди. Эрта тонгдан кун ботганга қадар даладан чиқмай, юқори ҳосил ташвишида юрган одамлардан қандай қилиб агитаторлик вазифасини юқори савияда олиб боришларини талаб эта оламиз? Бу ўринда, агитатор борми-бор қабилида иш юритилгани шундоққина кўриниб турибди. Чунки, совхоз марказида 60 кишилик педагогик коллективга эга бўлган ўрта мактаб, олий маълумотли мутахассислар ишлайдиган бошқа ташкилотлар бор. Улар орасидан агитатор, лектор ёки сиёсий ахборотчи каби партиявий, жамоат топшириқларини сидқидилдан бажара оладиган кишиларни топиш қийин эмас.

Агитаторларимиз ўзлари иш олиб борадиган коллективни яхши билишлари, тингловчилар қизиқишини ўрганиб боришлари зарур. Ўша коллектив одамлари билан алоқани мустаҳкамлаш, ишонч ва ҳурматларини қозониш учун шийпонга, цех ёки қурилиш участкасига борганда унинг суҳбатига тўпланган меҳнат кишиларидан: «Мен бажара оладиган

● ОММА ОРАСИДА, ОММАГА БОШ БЎЛИБ
● ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ АТТЕСТАЦИЯСИ
● МУАММОЛАР ЙЎҚ ЭМАС, МУҲИМИ УЛАР ҲАЛ ЭТИЛИШИДА
● ЖАМОАТ ТОПШИРИҒИ КЎПАЙСА, МАСЪУЛИЯТ ЙЎҚОЛАДИ

қандай илтимос-таклифларингиз бор?» — деб сўраса, чакки бўлмасди. Бу ўринда кўзда тутилаётган мақсад шуки, эрта-кеч далада юрган механизатор, сувчи, колхозчи ёки ишчининг қайсидир район идорасида юмуши бордир ва ўша идораларнинг қабул соатларини билмас.

Ўрни келганда яна бир мулоҳазани баён этмоқчи эдим. Агитатор, сиёсий ахборотчи ёки лекторга ўзининг мана шу вазифасидан ташқари жамоат топшириғини юклаш керак эмас. Унинг ана шу ягона вазифаси бўртиб турсин, унинг бўш вақтини, ўй-фикрини тўлалигича банд қилсин. «Ховос» совхозида Турсунқул Раҳматов деган пропагандист бор. Ўз устида ишлайдиган, билимдон, ғайратли коммунист. Кўпдан бери хўжалик марказидаги иқтисодий ўқувга моҳирлик билан раҳбарлик қилиб келаётгани учун республика Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан ҳам мукофотланган. Хуллас, биз Т. Раҳматовни яхши пропагандист сифатида билар эдик. Лекин маълум бўлишича, у — ҳам агитатор, ҳам лектор, ҳам сиёсий ахборотчи экан. Бунга ҳам қаноат қилишмай, унинг зиммасига яна бир қанча жамоат топшириқларини юклаб қўйишибди. Бундай универсализмдан кимга фойда?

Районимизда ҳозир 3200 дан ортиқ олий ҳамда ўрта махсус маълумотга эга бўлган мутахассис бор. Шулар орасидан моҳир агитаторларни ҳам, жўшқин лекторлар, чуқур билимга эга бўлган пропагандистларни ҳам топиш мумкин. Гап одамлар билан ишлай билиш, муносиб кишиларни топиб, жой-жойига қўйиш, тарбиялашда қолган.

— Гупронқул Сувонқулович, янгиликка ҳаммамиз қизиқамиз. Лекин одамлар орасига тез-тез бориб турадиган агитатор, лекторлар ҳар сафар қизиқарли янгиликларни қандай топишлари мумкин?

— Тўғри, янгиликка ҳаммамиз қизиқиш билан қараймиз. Умуман, инсон табиатида янгиликка ошиқиш, уни алоҳида эътибор билан тинглаш хусусиятлари ривожланган бўлади. Ҳар куни эрталаб радио тинглаётганимизда, газеталарни қўлга олганимизда, кечқурун «зангори экран» қаршисига ўтирганимизда, бирор янгиликдан хабар топиш умидида бўламиз. Агиторни, лекторни ва сиёсий ахборотчиларимизни ҳам одамлар ана шундай умид билан кутишлари, улар билан бўладиган учрашувдан янги маънавий озуқа олишлари лозим. Бунинг учун идеология фронтининг жангчиси одамларни қизиқтирадиган, уларнинг фикрини тортадиган янгиликларни топа билиши керак. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ибораси билан айтганда: **«Янгиликни ҳис этиш ҳаммадан кўра идеология ходимларига хос хусусият бўлиб қолиши лозим».**

Ҳозирги давримизда агитатор, сиёсий ахборотчи, лекторларга манба берадиган воситалар ҳар қачонгидан ҳам кўп. Кундалик газеталар, ҳафталик, ойлик журналларни олиб турамиз. Зийрак одам ана шу ахборот воситаларидан ўзини қизиқтирган ҳар қандай мавзуга бой материаллар топиши мумкин. Энг муҳими — Иттифоқимиз, республикамиз, областимиз, шу жумладан районимизда кўплаб ажойиб ташаббуслар туғилмоқда. Мана, яқинда матбуотда эълон қилинган ўн бешлар ташаббусини олиб кўрайлик. Одамлар орасида: «Қандай қилиб бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш мумкин?» — дея таажжубланиб юрганлари йўқ дейсизми? Ана агитатор учун жонли, қизиқарли мавзу. Кишиларни қизиқтирадиган ана шундай саволларга аниқ, тушунарли жавоб бера олишимиз лозим. Республикамизнинг машҳур саноатчилари ва қурувчилари орасида областимиз вакилларидан Гулчеҳра Бекпўлатова билан Александр Рон ҳам бор. Лекин ҳозирга қадар на область, на районимиз газеталарида ана шу ташаббускорларимизнинг меҳнат фаолиятлари, зиммага олинган катта мажбуриятнинг бажарилиш йўлларини атрофлича таҳлил этиб берувчи мақолалар, очеркларни ўқиганимиз йўқ.

Шунингдек, «Ховос» совхози ғаллакорлари ҳам бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш учун кураш олиб бормоқдалар. Жойларда туғилаётган бундай ажойиб ватанпарварлик ташаббуслари оз эмас. Бизларни оқолтинликларнинг пахтачиликни комплекс механизациялаш, боёвутликларнинг социалистик мусобақани ташкил этиш, сирдарёликларнинг қишлоқда турмуш маданиятини яхшилаш борасида тўплаган бой тажрибалари астойдил қизиқтириб келади.

Идеология фронти жангчилари ғоявий курашнинг олдинги сафларида бўлишлари, жонли, жўшқин ва сермазмун суҳбатлар, лекцияларда бугунги қайноқ ҳаётимиз манзараларини чизиб бера олишлари, одамларни янги зафарларга илҳомлантиришлари, улар қалбида беш йилликнинг улуғвор вазифаларига ҳурмат, меҳр-муҳаббат уйғотмоқлари лозим.

Суҳбатни А. УМАРОВ ёзиб олди.

ДЕҲҚОН ОРОМГОҲИ

Дала шийпонидан репортаж

Абдусаттор Шарипов бригадасининг шийпони кўкракдор ерга ҳашаматли қилиб қурилган. Узоқдан қараганингизда пахтазор ўртасидаги адирлик зап боғ қилинибдими деб ўйлайсиз. Янаям яқинлашсангиз шийпон атрофига экилган турли хил гулларни, картошка, сабзи, пиёз, қовун-тарвузлар гуркираб ўсаётганини кўриб баҳри-дилингиз очилади.

Шийпонда кўргазмали агитациянинг барча воситаларидан кенг фойдаланилган. Деворий газета, «Чақмоқ»нинг янги сонлари СССР Олий Совети депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдусаттор Шарипов бошлиқ бригаданинг шу кунги ташвишлари ҳақида ҳикоя қилади.

Шинам безатилган хоналардан бирига кирдик. Шкафлардан исталган китобни топиш мумкин.

— Бизда ҳамма — китобхон, — деди кутубхоначи Моҳира Увайсова. — Кимлар қандай китоб ўқиётганини билмоқчи бўлсангиз, мана бу дафтарни варақланг. Бригаданинг 40 нафар аъзосининг ҳаммаси кутубхонага аъзо. Мўйдин Солиев Фирдавсий достонларини ўқиётган бўлса, Камол Ҳамроев раҳбар меҳнати, Абдураҳим Мирзаев иқтисодий билимларга доир китобларни, бригада бошлиғи эса Л. И. Брежнев асарларини мутолаа қилаётибди.

Сиёсий-тарбиявий ишлар хонаси батартиб, озода. Агитаторлар, сиёсий докладчилар ва ахборотчилар ўтказган лекция ва суҳбатлар тематикаси ранг-баранг.

— Агитаторларимиз суҳбатга пухта тайёргарлик кўришади, — деди партия группаси ташкилотчиси Тожибой Мамашарипов, — ўрта мактаб ўқитувчиларидан М. Қозоқов, З. Ҳакимов, Х. Мўминов бригадамизга агитатор қилиб бириктилган. Бундан ташқари ўзимизни қизиқтирган айрим масалалар бўйича мутахассисларни суҳбатга таклиф қилиб турамиз.

Совхоз директори Э. Бобохоновнинг «Иш сифати ва самарадорлигини ўстириш омиллари», район партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудири Р. Мамадалиевнинг Косонсой районини социал-иқтисодий ривожлантириш режалари ҳақидаги суҳбатлари айниқса қизиқарли ўтди.

Леонид Ильич Брежнев КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида шундай деган эди: «Завод ва фабрикаларнинг ёрдамчи хўжаликлари, шунингдек қишлоқ аҳолиси шахсий хўжаликларининг имкониятларидан ҳануз суст фойдаланилмоқда...».

Абдусаттор Шарипов ана шу вазифани чуқур ҳис этган ҳолда ўтган йили қимматли ташаббус билан чиққан эди. Бригада аъзолари партиямизнинг аҳолини озиқ-овқат билан таъминлашни янада яхшилаш ҳақидаги ғамхўрлигига жавобан шахсий хўжаликда чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан конкрет тадбирларни амалга оширди. Бригада аъзоларига қарашли хўжаликларнинг ҳаммасида чорва моллари ва парранда сақланади ҳамда улардан қўшимча даромад олинади. Бу йил шахсий хўжаликлардаги қорамоллар сони 60 бошга, беш йиллик охиригача 120 бошга етказилади. Беш йиллик ичида қўй ва эчкилар сони беш марта, паррандалар сони уч марта кўпаяди.

Бу беш йиллик охирига бориб, бригада аъзоларининг шахсий хўжаликлари ҳисобидан давлатга 7,3 тонна гўшт, 90 тонна сут, 70 минг дона тухум сотиш имконини беради.

«Дўстлик» совхозининг бош экономисти Жўрабой Нажмиддинов яқинда бригадада ўтказган суҳбатда шахсий хўжаликларда чорва моллари ва парранда боқиб ўстиришнинг давлатга ҳам, пахтакорларга ҳам жуда катта фойда келтираётганига тўхталиб, юқоридаги фактларни батафсил таҳлил қилиб берди. Мен А. Шариповдан бригада шахсий хўжалиги ҳақида сўрадим.

— Ўтган йили шийпонимизнинг боғида мева-чевалар яхши ҳосил қилди, — деди у, — керагини едик, бригада аъзоларимизнинг оилаларига бўлиб бердик. Ошганини район тайёрлов идораси билан шартнома тузиб, уларга сотдик. Қилинган даромадга битта буқа, иккита қўй сотиб олдик. Озуқа базамиз етарли. Ҳозир бригада шийпонида тўртта қорамол ва 15 та қўй боқиляпти. Бу йил 25—30 қорамолга мўлжаллаб молхона қурмоқчимиз.

Дала шийпони комплексига кирувчи ишчиларнинг дам олиш хонаси, меҳмонхона, бригада хонаси, кир ювиш хонаси, автомашиналар гаражини ҳам кириб кўрдик. Булар кўргазма учун эмас, балки ишчиларга хизмат қилиш учун тайёрланганининг гувоҳи бўлдик. Бригада ош пази Закияхўжа Тошхўжаев ишчиларнинг кўнглини олиш билан банд. У кунига уч маҳал овқат тайёрлайди. Унга солинадиган мевалар, сабзавотларнинг бари бригада даласида етиштирилади.

— Яхши ишлашимиз, мириқиб ҳордиқ чиқаришимиз учун кўрсатилаётган ғамхўрликлар унумли меҳнат қилишга даъват этяпти, — деди ишчи, коммунист Эргаш Нуриддинов. — Бригадамиз 1981 йилда ҳар гектар ердан 50 центнер, жами 1 минг тонна пахта етиштиришга сўз берган эди. Бироқ обҳаво инжиқ келиб, областимизнинг кўп хўжаликлари пахтасини дўл уриб, сел ювиб кетди. Шуни ҳисобга олиб, область партия комитети ва область Совети ижроия комитетининг областдаги барча меҳнаткашларга мурожаатига жавобан яна 100 тонна пахта етиштириш бўйича қўшимча мажбурият қабул қилдик. Ҳозир ғўзаларга сифатли ишлов бериб, озиқлантириш ва суғориш юксак агротехника талаблари асосида олиб борилмоқда.

Косонсой районидаги «Дўстлик» совхозининг Абдусаттор Шарипов бошлиқ бригадаси аъзолари ана шундай олижаноб ният билан меҳнат қилишмоқда.

А. НИЕЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДАН ЁЗАДИЛАР

МУВАФФАҚИЯТ АСОСИ

Тошкент. «Подёмник» заводи партия ташкилотида меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш учун бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Одамлар билан якка тартибда ишлаш, участка, бригада ва цехлардаги суҳбатлар чоғида меҳнат интизомини бузувчилар, иш вақтини бекор ўтказувчилар муросасиз муҳокама қилинмоқда. Партия комитети социал-иқтисодий мавзуларда суҳбатлар ўтказиб, меҳнат интизомини бузиш коллективга қандай зарар келтиришини конкрет мисоллар асосида кўрсатиб бермоқда.

С. АЛИЕВ.

МАҚСАДИМИЗ — ТИНЧЛИК

Андижон. Хўжаобод районидаги «Коммуна» колхозининг партия комитети СССР Олий Советининг яқинда бўлиб ўтган сессияси материалларини кенг пропаганда қилмоқда. Жаҳон парламентларига ва халқларига Мурожаатнома бригадаларда, фермаларда ўқиб эшиттирилди, ишчилар ўртасида Коммунистик партиянинг тинчликсевар ташқи сиёсати ҳақида қизғин суҳбатлар бўлиб ўтяпти.

К. ҲАКИМОВ.

ШОНЛИ АНЪАНАЛАР АСОСИДА

Бухоро. Конимех районида ёшларни совет халқининг шавкатли меҳнат ва жанговар анъаналари руҳида тарбиялаш борасида самарали иш олиб борилмоқда. Меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари билан суҳбатлар йигит-қизларнинг маънавий камолотида муҳим ўрин тутаётир. Айниқса, 1-, 2-, 5-мактабларнинг коллективлари ўтказаётган тадбирлар катта қизиқиш туғдираётир. «Коммунизм» давлат наслчилик заводи, Тельман номли совхоз партия ташкилотлари бу ишда комсомол ташкилотларининг активлигини кучайтирмоқдалар.

В. ЮНУСОВ.

ҚАЛБЛАРГА ЙЎЛ

МАҲАЛЛАДА ТАРБИЯ

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларини пропаганда қилиш, меҳнаткашларнинг кенг қатламини ғоявий-сиёсий ва маънавий жиҳатдан камол топтиришда маҳаллаларда, уй-жой массивларида олиб бориладиган сиёсий-тарбиявий ишнинг роли каттадир.

Институтимиз ўқитувчилари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда тобора фаол қатнашмоқдалар. Партия съезди ўз ишини якунлаган дастлабки кунлардаёқ бир группа профессор ва ўқитувчилардан иборат лекторлар бригадаси республикамиз областлари ва Қорақалпоғистон АССРга жўнаб кетишди. Чунончи, профессор И. Жумабоев Боғот, Хонқа ва Хазорасп районларининг меҳнат коллективларида чуқур мазмунли лекциялар билан чиқди. Доцентлардан Д. Жалолов, Э. Маҳмудовлар эса Тўрткўл ва Хўжайли районларида бўлиб, пахтакорлар, шоликорлар, чорвадорлар учун лекциялар ўқишди. Доцент Г. Султонов, профессор А. Азатьянлар ҳам партия съезди материалларини пропаганда қилишда самарали иш олиб бордилар.

Олимларимиз, ўқитувчиларимиз пойтахтимизнинг Чилонзор райони меҳнаткашлари ўртасида олиб боришаётган жуда катта ва кенг кўламли ташвиқот-тарғибот ишини алоҳида таъкидлашни истардим. Шу нарса қувончлики, меҳнаткашлар билан турар жойларда лекция пропагандаси ишини олиб боришга институтимизнинг тобора кўпроқ ўқитувчилари, олимлари фаол қўшилмоқдалар. «Билим» жамияти институт бошланғич ташкилоти Чилонзор районидаги бир қатор маҳаллаларга бир неча йилдан буён оталиқ қилиб келмоқда. Ўқитувчиларимизнинг ёрдами билан «Мевазор», «Зарафшон», «Катта қозиробод», «Дўмбиробод» маҳаллаларида доимий ҳаракатдаги лекторийлар самарали иш олиб бормоқда.

«Мевазор» маҳалласида тузилган лекторий тингловчилари Улуғ Октябрнинг жаҳоншумул тарихий аҳамияти, ҳозирги халқаро ҳаётнинг актуал масалалари ҳақидаги лекцияларни тингладилар. Институтимиз доценти Т. Мирзабоев бу ерда савол-жавоб кечаси ўтказиб, маҳалла аҳлини қизиқтирган масалаларни ойдинлаштириб берди. Саноат экономикаси кафедрасининг мудири А. Ортиқов тингловчиларга мамлакатимиз тараққиётининг ёрқин уфқлари ҳақида ҳикоя қилиб берди. Маҳалла аҳолисида КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди материаллари юзасидан ўтказилган савол-жавоб кечаси жуда катта таассурот қолдирди. Унда уч юздан ортиқ киши қатнашди. Институт ректори профессор М. Шарифхўжаев «КПСС XXVI съезди ва халқ фаровонлигини ошириш масалалари тўғрисида» лекция ўқиди.

Маҳаллада тематик лекторийни ташкил этишда «Билим» жамияти район ташкилоти правлениесининг масъул секретари Т. Тошхўжаев, маҳалла комиссияси раиси Ҳ. Шарипов, 114-мактаб директори Н. Абдураҳмоновлар қизғин иш олиб бораётирлар. Натижада ҳар бир машғулот мазмунли, мароқли ўтмоқда.

«Зарафшон» маҳалласида олиб борилаётган ишлар ҳам самарали бўлаётир. Олимларимиз бу ерда совет кишиларининг ватанпарварлиги, совет турмуш тарзи, ўн биринчи беш йилликнинг улкан режалари ҳақида қизиқарли лекциялар билан чиқмоқдалар.

Янги инсонни камол топтиришда, замондошларимизни социалистик турмуш тарзи руҳида тарбиялашда маҳаллаларда олиб борилаётган бу ишлар муайян роль ўйнамоқда.

Т. САЪДУЛЛАЕВ,
Тошкент халқ хўжалиги институти совет ҳуқуқи кафедрасининг доценти.

ПАХТА—БЕДА—ГЎШТ

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИНИ ИШЛАБ ЧИҚИШ — СОВЕТЛАРНИНГ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ

Ўзбекистоннинг илғор хўжаликлари ишни ана шундай ташкил этдилар. Уларнинг тажрибаси мамлакатнинг пахтакор районлари чорвачиликни ривожлантиришда нақадар катта резервларга эга эканлигини аниқ-равшан кўрсатиб турибди

Шуни таъкидлаш қувончлики, кейинги йилларда колхоз ва совхозларда пахтачиликдаги ютуқлар билан бир қаторда жамоат чорвачилиги муттасил ривожланмоқда, чорва туёғи кўпаймоқда, унинг маҳсулдорлиги ошмоқда, гўшт, сут, тухум етиштириш кўпаймоқда. Деҳқонлар ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, маккажўхори дони, беда, бошқа ширали озуқалардан мўл ҳосил олиш соҳасида партия ташкилотлари раҳбарлигида олиб бораётган ишларини ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватласа арзийди.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

(Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетига, халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетига 1980 йилнинг февралида йўлланган табрикномадан).

«Малик» совхози ҳар 100 гектар суғориладиган ер ҳисобига 2100 центнердан пахта, 146,4 центнердан гўшт, 771,1 центнердан сут, 105,8 минг донадан тухум олмоқда. Бинобарин, майдон бирлиги ҳисобидан олинаётган гўшт пахтакор зоналардаги хўжаликлар етиштираётган ўртача кўрсаткичдан уч баравар кўп бўлиб, бунга бутунлай алмашлаб экишдан олинаётган ўз ем-хашаги ҳамда давлатга пахта сотганлиги учун бериладиган товар озуқа ҳисобига эришилмоқда.

БИЗНИНГ хўжалигимиз Мирзачўлнинг шарқий қисмида, эскидан суғориб келинаётган зонада жойлашган. У — Сирдарёнинг шундоққина ёқасида бўлиб, ерости сувлари жуда юзада, ерлар эса шўрланиб кетган. Иш шароити оғир, мелиорация ишлари эса бизнинг ерларимиз каби эскидан ҳайдалиб келинаётган зоналар учун планлаштирилиши оғиздагина айтилади, аслида эса бундай ишлар амалда жуда ҳам кам ҳажмларда бажарилади.

Бинобарин, «Малик» ҳозирча ҳар гектардан 40—45 центнер ва ундан ҳам ошириб пахта олаётган рекордчи хўжаликлар қаторига кирмайди. Унинг ҳосилдорлиги — 1980 йили 2800 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33,4 центнер бўлган — республиканинг ўртача кўрсаткичидан озгина юқоридир. Ваҳоланки, хўжаликда олинаётган пахта уни етиштириш ва йиғиб-териб олишни комплекс механизациялаш ҳамда меҳнатга ҳақ тўлашнинг аккорд-мукофот системасига ўтиш туфайли пахтачилик зоналари ва ҳатто бизнинг айрим қўшниларимиздагига қараганда уч баравар арзонга тушаётган бўлса-да, бу тармоқда ишлашимиз зарур бўлган нарсалар бор.

Май ва июнда бўлган жала ҳамда салқин ҳавонинг чўзилиб кетганлиги сабабли бу йил ғўза ривожланишдан бирмунча орқада қолди. Шунга қарамай, совхоз коллективи рўй берган қолоқликни тугатиш, ҳосилдорликда гектар ҳисобига 36 центнерлик, беш йиллик охирига бориб эса 40 центнерлик маррага чиқиб олиш учун бор куч-ғайратини сарфламоқда.

Биз ғаллакорлар дон — ризқ-рўзимиз, қут-баракамиз, дейишларини биламиз. Совет кишилари пахтани ҳам ана шундай юксак қадрлайдилар, уни «оқ олтин», деб таърифлашади пахта бизнинг асосий экинимиз бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади. Айни пайтда республикада чорвачиликни ривожлантиришга ҳам астойдил киришилди. Жуда кўплаб чорвачилик комплекслари ва паррандачилик фабрикалари қурилди ҳамда реконструкция қилинди, ем-хашак базаси мустаҳкамланди, ҳамма турдаги чорва моллари сони ортди. Чорвачиликнинг ўсиши бу йил, айниқса, каттадир.

Бу йўналишда бизнинг коллектив ҳам барқарор равишда иш олиб бормоқда. 1980 йили совхозимиз давлатга 9500 тонна «оқ олтин» топшириш билан бирга 659,3 тонна гўшт (тирик вазнда), 3473 тонна сут, 4766 минг дона тухум етиштирди, колхоз ва совхозларга нарядлар бўйича 160 бош наслдор бузоқ ва новвос етказиб берди. Ҳар бир сигирдан ўртача 4236 килограммдан сут соғиб олинди. Давлатга топширилган новвосларнинг ўртача вазни 660 килограммни ташкил этди, ҳар центнер семиртириш учун бор-йўғи 18 киши-соати ва 9 центнер озуқа бирлиги сарфланди. Демак, мана шундай вазнда бўлганда ҳам бизда молларни бўрдоқига боқишда ортиқча ушлаб турилмайди. Чорвачилик илдам суръатларда ривожланмоқда. Хўжаликнинг пахта етакчи ўринни эгаллаган ялпи маҳсулотида фермалар ҳиссаси 28 процентни ташкил этади.

Чорвадорларимиз кўкракни баланд кўтариб юришади. Чунки, уларнинг тармоғи худди деҳқончиликдаги каби даромадли. Совхоз социал-иқтисодий ҳаёти масалаларини ҳал этишда чорвадорлар овози пахтакорлар овози билан баравар вазнга эга. Бизда пахтакор хўжаликда маҳсулдор чорвачиликсиз яшаш мумкин эмас, деган қоида коллективимизга сингиб кетган. Акс ҳолда деҳқонлар ҳар йили 32—35 минг тоннадан чириган гўнг ва бошқа органик ўғитларни қаердан олган ҳамда минерал ўғитлар ва бошқа химиявий препаратларни қўлланишни қандай қилиб қисқартирган бўлишарди — бу ҳол ҳатто табиатни муҳофаза қилиш нуқтаи назаридан ҳам маълум бир маънога эга. Ниҳоят, энг муҳими: биз ғўзанинг вилт сингари касаллиги нималигини билмаймиз, сабаби, пахта-беда алмашлаб экишга қатъий риоя қиламиз.

«МАЛИК» совхози уч чорвачилик комплексига эга: 825 бош сигирга мўлжалланган (икки йилдан кейин 1000 бошга қадар кенгаяди) сутчилик комплексида олти ойлик бўлгунча бузоқлар ҳам сақланади, айни пайтда молларни парваришлаш ва бўрдоқига боқиш комплекси ҳамда 25 минг тухум қиладиган товуққа мўлжалланган паррандачилик фермаси бор. Сигирхоналар капитал қилиб ишланган, бузоқхоналар иситилади. Молларни яйратиш учун майдонча бор.

Чорва парвариши, аниқ мақсадга йўналтирилган наслчилик ишлари бош зоотехник, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати В. Савкин раҳбарлигида амалга оширилади. Бироқ совхоз чорвадорларининг муваффақиятидаги асосий омил мустаҳкам ем-хашак базаси яратилаётганлигидадир. Бирданига айтиб қўя қолайлик: пахта — беда алмашлаб экишда ўт эгаллаган майдон ҳамда сотилган пахта ҳисобига товар сифатида олинадиган озуқа пахтакор хўжаликда чорвачиликни ривожлантиришда жуда юқори даражани таъминлашга имкон беради.

Бизда алмашлаб экиш тўққиз далали — олти даласи пахта, уч даласи беда эгаллайди. Беданинг ўзи бир хазина: оқсил, витаминлар, микроэлементлар — жуда яхши таркибда бирлашиб кетган. Энг яхши муддатларда олти марта ўриб олинадиган ва 200 центнер, ҳатто ундан ошириб қуруқ пичан олинадиган ҳар гектар беда — бу 20 центнер тез ҳазм бўладиган протеиндир.

Шундай бўлишига қарамай, биринчи йили бизда беда соф ҳолда, (уруғликка мўлжалланганидан ташқари) етиштирилаётганини кўрмайсиз. Иссиқлик ва бегона ўтлар ҳатто бедани жуда яхши парвариш қилинган тақдирда ҳам ўз таъсирини ўтказмай қўймайди. Агар беда маккажўхори ва судан ўти билан аралаштириб экилса, гектарлар маҳсули салмоқлироқ бўлади. Бундай қўшиб олиб боришнинг нафи катта: биринчи йилиёқ беда соф ҳолда иккинчи ва учинчи йилидагидек оқсил беради, кўк пояси эса уч баравар кўп бўлади.

Биз илгари иккинчи ва учинчи йилги бедани ҳамма қатори пичан учун ўриб олар эдик. Энди бўлса пичанни майдаланган ҳолда тайёрлаш технологиясига ўтдик — косилка-текислагич билан бир ағдариб оламиз (бу ердаги иссиқликда уни ёйиб қуритишга ҳожат йўқ), кейин эса бедани қуриши билан ўзиюрар комбайнда майдалаймиз, ағдарма тележкаларга ортиб ғарамлаш ерига ташиб борамиз, у ерда эса ғарамловчи машиналар ишга тушади. Оддий усул билан тайёрланганда ҳар тонна пичанга 6,1 киши-соати, янги технология бўйича эса 3,5 киши-соати сарфланади. Озуқанинг сифати эса анча юқори бўлади!

Ҳар бир сигирга 6—7 тоннадан сенаж тайёрлаймиз. Бу ишда ҳам пичан тайёрлашда қўлланиладиган техникадан фойдаланамиз. Массани намлиги 50—55 процент бўлганида майдалаймиз, 3—4 кун мобайнида ҳандақларга босиб оламиз — аъло сифатли сенажга эга бўламиз.

500—600 тоннадан витаминли ўт уни тайёрлаймиз. АВМ агрегатларига хизмат кўрсатадиган ишчилар ва мутахассислар учун оддийгина принцип, яъни унинг сифати юқори бўлса, — иш ҳақи ҳам юқори принципида ҳақ тўлашни жорий этганмиз. Натижада ҳар килограмм ўт унидан 180—190 миллиграммдан каротин олмоқдамиз.

Экинларни аралаштириб экиш принципини бошқа озуқа экинларида ҳам қўлланмоқдамиз. Битта майдонда маккажўхори ва лавлаги бирга парвариш қилинмоқда — бу ҳар гектардан 350 центнердан силос учун кўкпоя ва 400 центнердан лавлаги, умуман эса 120 центнердан озуқа бирлиги деган гап. Агар маккажўхори дон учун йиғиштириб олинадиган бўлса, биз тобора кўпроқ шунга интиламиз, ҳар гектар 60—80 центнердан дон, 250 центнердан силос учун кўкпоя беради. Бунга қўшимча яна 400 центнердан лавлаги. Ана шундай қилинганда ҳар гектардан 180 центнерга етказиб озуқа бирлиги олиш мумкин.

Бизнинг қуёшли шароитимизда ем-хашак етиштириладиган суғориладиган далаларнинг ресурслари худди ер остининг ўзи каби кўп қатламлидир. Мана, бир мисол. Эрта кўкламда биз кузги арпани ўриб 150 центнердан кўк масса олдик, ўша майдонга ишлов беришни давом эттирдик — арпа етилиб, ҳар гектаридан 60 центнердан дон ҳосили берди. Шу заҳоти далага силос учун маккажўхори экдик — яна 350 центнердан озуқа тайёр. Уни йиғиштириб олгач, кузги арпа экдик, декабрь ойида эса даладан фермаларга кўкпоя таший бошладик. Бизнинг шароитимизда озуқа экинларидан бир йилда уч марта ҳосил олиш кам учрайдиган ҳодиса эмас — фақат эринмасангиз бўлгани — экинни парвариш қил-у, вақтида йиғиштириб олавер.

Ҳар қандай зонада озуқа етиштириладиган ерлардан юксак самара ихтисослашган хўжаликларда қўлга киритилади, бироқ, биз пахтачилик совхозида ҳар 100 гектар озуқа экинлари майдони ҳисобига 466,6 центнер гўшт, 2457,9 центнер сут, 337 минг дона тухум — яъни зонамиздаги чорвачилик йўналишида бўлган бошқа хўжаликлардагига қараганда кўп маҳсулот олмоқдамиз. Аралаш экинлар билан зичлаштирилган пахта — беда алмашлаб экиш мана нималар бериши мумкин ва бермоқда!

Бироқ бизда ҳам резервлар бор. Сут етиштиришда сарф-харажатларнинг учдан икки қисми ем-хашакка кетмоқда. Уни қандай арзонлаштириш мумкин? Энг аввало, ҳосилдорликни ошириш зарур. Биз беда пичани ҳосилини гектар бошига 250 центнерга, маккажўхори донини 120 центнерга, маккажўхори кўкпоясини — 600 центнерга, лавлагини — 700 центнерга етказиш, ҳар центнер озуқа етиштириш сарфиётини 5 сўмгача камайтириш имконига эгамиз ва шу мақсадга албатта, эришамиз.

Омихта емда доннинг салмоғини камайтириш учун қанчадан-қанча имкониятлар бор! Новвосларни бўрдоқига боқишда бериладиган чигит шелухаси, пичан, омихта ем, ўт уни ва микроэлементлар аралашмасига Ўзбекистон КП Марказий Комитети ҳузуридаги фан-техника тараққиётига кўмаклашувчи кенгашнинг тавсиясига кўра, биз Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти билан биргаликда пахта тозалаш саноатининг иккиламчи чиқиндиларини қўшдик. Бўрдоқига боқиш даври узайтирилди, молларнинг ўртача суткалик семириши 1200 граммга етди, дон сарфи эса камайди. Хлорелла етиштириладиган цех қурдик ҳамда қиш даврида уни қорамол ва паррандалар рационига киритдик — яна этга-эт қўшишдан, дон, шротни тежашдан яхшигина ютдик.

КПСС XXVI съездидан кейинги ойлар хўжалигимизда чорвачилик резервларини актив сафарбар қилиш белгиси остида ўтди. Гўшт етиштиришни 950 тоннага ёки 1,5 баравар, сутни — 4375 тоннага ёки 1,3 баравар тухумни 13,5 миллион донага ёки 2,8 баравар кўп етиштиришга қарор қилинди. Моддий база ҳам ана шу мажбуриятларга яраша мустаҳкамланиб бормоқда.

Пахта — беда — гўшт шиорини қандай қилиб тезроқ амалга ошириш юзасидан айрим мулоҳазаларни айтиб ўтмоқчимиз.

ЎН УЧ йилдан буён совхозда пахта экиладиган майдонлар барқарор турибди, тўғри, оз-моз кўпаётган ҳайдаладиган ерлар озуқа ва ем-хашак экинлари майдонларини кенгайтириш учун фойдаланилмоқда. Бу бутун эскидан суғориб келинаётган зона учун тенденция бўлиб қолиши керак деб ўйлаймиз. Уч даласи озуқа экинлари билан банд бўлган тўққиз далали алмашлаб экиш келажакда назаримизда, устунликка эга бўлади.

Яқингинада тармоқ вақтли матбуотда «Ҳам пахта, ҳам озуқа!» деган чақириқ кўзга кўриниб қолди. Озуқа — чорвачиликда энг асосий масала, бироқ пахтачилик зоналари учун бу шиор тўла мос келмайди. Беда экилмай қолган гектарларни етиштирилмаган гўшт центнерларига тўғридан-тўғри айлантириш мумкин эмас. Бошқа хил фактлар ҳам маълум: хўжаликда озуқа экинлари майдони каттагина, бироқ мол ва паррандалар кам бўлгани учун озуқа самараси ҳам паст. Иш шу билан тамом. Бунинг учун моллар зичлигини, аниқроғи, сигирлар сонини ҳар 100 гектар ҳайдаладиган ерга қараб қатъий планлаштириш вақти келиб етди. Бу ҳақда республика коммунистлари съездида ҳам гапирилди. Агар беш йилликнинг иккинчи йилидан ана шундай планлаштириш жорий этилса жуда яхши бўларди.

Гап ҳар 100 гектар ҳайдаладиган ер хусусида бораётган экан, далачилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ҳисоблашда бу бирликни қабул қилинган пахта-беда алмашлаб экиш схемасига мувофиқ ҳолда жорий этишни директив йўл билан амалга ошириш зарур. Ҳар 100 гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига пахта, гўшт, сут ва бошқа хил маҳсулотлар олинишига қараб меҳнатга ҳақ тўлаш керак.

Ўрта Осиёда бошқа ерлардан келтирилган наслли моллар бир вақтлар қони касалланишидан жабрланар эди. Энди кўпчилик зоналарда бундай хавф-хатар йўқ. Ёзги иссиқлик уларни боқишга асло тўсқинлик қилмайди — Тошкент области сингари иссиқ область сут соғиб олиш бўйича мамлакатда биринчи ўринни эгаллаб тургани бежиз эмас.

Бунинг устига бу гап гўшт йўналишидаги чорвачиликка тааллуқли. Жаҳон тажрибаси шуни исботлаганки, бундай зонада худди дала экинлари каби қорамол ҳам тез «етилади» ва семиради, тармоқнинг самараси беқиёс юқори бўлади, гўшт бирлигига сарфланадиган озуқа камаяди ва унинг таннархи арзонлашади.

Чорвачиликни ривожлантириш масалалари республика коммунистлари, маҳаллий Советлари, бутун аҳоли диққат-эътиборида турибди, бу масалалар муваффақиятли ҳал этилишига ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ.

М. КРАСИЛЬНИКОВ,
«Малик» совхози директори, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

Х. ЧИЛТАНОВ,
бош агроном, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

Сирдарё области.

ВАСХНИЛ АКАДЕМИГИ ВА ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТИ — АКАДЕМИЯНИНГ ЎРТА ОСИЁ БЎЛИМИ ПРЕЗИДИУМИ РАИСИ С. ЙЎЛДОШЕВ, ИҚТИСОД ФАНЛАРИ КАНДИДАТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ «ЎЗГИПРОЗЕМ» ЛОЙИҲАЛАШ ИНСТИТУТИ ДИРЕКТОРИ Л. ТЎРАХЎЖАЕВА ШАРҲЛАЙДИЛАР.

С. Йўлдошев. Пахтакорлар меҳнати XXVI съездда партиянинг юксак баҳосини олди. Пахта етиштириш мамлакатимизда 10 миллион тоннага яқинлашиб қолди, шу жумладан Ўзбекистонда эса 6 миллиондан ошиб кетди. Янги беш йилликда йиллик пахта етиштириш ўртача 9,2—9,3 миллион тонна ҳажмида планлаштирилмоқда. Бу пахта ҳосили бўйича исталган юксак маррага эришилди, деган гап эмасми? Йўқ, ундай эмас.

Биринчидан, йил — йилга ўхшамайди. Ўтган йил омадли бўлди, ҳамма йил ҳам шундай келавермайди, тилга олиб ўтилган планлар эса анча ортиғи билан бажаришга мўлжалланган.

Иккинчидан, пахта — фақат газлама ва саноатнинг бошқа тармоқлари учун қимматли хом ашё бўлиб қолмасдан, балки ўсимлик мойи ва бебаҳо озуқа — шрот ҳамдир. Шунинг учун пахта ҳосилини кўпайтириш — бу озиқ-овқат программасига қўшилган ҳиссадир.

Ана шу нуқтаи назардан қараганда «Малик» раҳбарлари пахта соҳасидаги ўз иш натижаларини ақли расолик билан баҳолаётганликлари қимматлидир. Улар, албатта, бундан ҳам юқорига кўтарилишлари мумкин эди ва кўтариладилар ҳам, бироқ эскидан ҳайдалиб келинаётган шароити ноқулай зоналарда мелиорация ишларини кучайтириш ҳақида улар кўтарган масала чиндан ҳам пишиб етилган.

Чорвачилик ҳақида гап борганда шуни айтиш керакки, «Малик» совхози, шунингдек «Оқолтин», «Коммунизм» ва «Политотдел» колхозларининг намунаси дарҳақиқат ибратлидир. «Малик»да тўққиз далали алмашлаб экишда ҳар 100 гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига 146,4 центнердан гўшт ва 771,1 центнердан сут, «Политотдел» колхозида 93,6 центнердан гўшт ва 923 центнердан сут олинаётган ва бу ерда озуқа экинлари майдони умумий ҳайдаладиган ерларнинг 20 процентдан ҳам камини ташкил этаётган экан, бу рақамлар пахтачилик зоналаридаги барча хўжаликларнинг раҳбарларини ўз имкониятлари устида жиддий ўйлаб кўришларига мажбур этади. Жанубнинг суғориладиган зонаси, шунингдек унга бахшида этилган ақл-заковат ва инсон қўли мана нималарга қодир!

Л. Тўрахўжаева. Бу хўжаликлар эришаётган муваффақиятлар негизи пахта — беда алмашлаб экишда эканлигини пайқаб олиш қийин эмас. Бундай алмашлаб экиш тупроқнинг ҳосилдорлигини оширишнинг бош омили, ғўза вилти йўлида ишончли қалқон ва чорвачилик учун ем-хашакнинг асосий манбаидир.

Дарвоқе, бу ерда шуни эслаб ўтиш ўринлики, В. И. Ленин томонидан 1920 йилнинг 2 ноябрида имзоланган РСФСР Халқ Комиссарлари Советининг «Туркистон ва Озарбайжон Совет Социалистик Республикаларида пахта экинини тиклаш тўғрисида»ги декретида пахтакор районлар учун «Пахта экини устун даражада бўлган» алмашлаб экиш «мажбурий» қилиб қўйилган эди.

Бироқ мамлакатнинг пахтага бўлган эҳтиёжи мана шу барча йилларда ҳайдаладиган ерларнинг кенгайишига қараганда илдамроқ ўсиб борди ва масаланинг ҳал этилиши кечикиб кетди. Энди бўлса, аҳвол ўзгармоқда — катта-катта майдонлардаги қўриқ ерлар ўзлаштирилди. Ўзбекистонда, масалан, суғориладиган ерлар 3 миллион гектарга етди. 2,6 миллион гектар ерда алмашлаб экиш жорий қилинди, бу майдоннинг учдан икки қисмида (1975 йили 37,6, 1977 йили 42 процентида) эса ўзлаштирилди. Самарқанд, Наманган, Тошкент ва Сурхондарё областларида бу иш амалда ниҳоясига етказилди. Шунинг натижасида мустаҳкамланган ем-хашак базаси республикага тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан гўшт етиштиришни 31 процент, сут етиштиришни 42 процент ошириш имконини берди.

Шундай бўлишига қарамай иш ҳали кўнгилдагидек бораётир деб бўлмайди. Масалан, Қорақалпоғистон АССРда алмашлаб экиш майдонларининг бор-йўғи учдан бир қисмида, Қашқадарё областида эса ярмида ўзлаштирилган. Экин майдонларининг қарор топган структурасида фақат экинларни тўғри жойлаштириш ҳисобигагина биргина ўтган йилнинг ўзида Автоном республика ва область хўжаликлари қўшимча равишда 200 минг гектар майдонда алмашлаб экишни ўзлаштиришлари мумкин эди, буни бизга авторлик назорати материаллари кўрсатиб турибди.

С. Йўлдошев. Экин майдонларида пахтанинг салмоғи 1975 йилдаги 76 процентдан ўтган йили 74,4 процентга камайди, бироқ бир қатор водийларда — Ўзбекистоннинг Фарғона, Тожикистоннинг Вахш, Туркманистоннинг Тежен водийларида пахта экини салмоғи 80 процент ва ундан ҳам ортиқ даражада турибди. Хожиш асосида бу ерларда ҳам пахта экини салмоғини 66-68 процентга келтириш мумкинми? Баъзи иқтисодчилар таклиф қилаётганидек, пахта нагрузкасини битта кўрсатма билан қўриқ зоналарга олиб бериш, шу йўл билан ем-хашак экинлари майдони учун суғориладиган ерлардан 100 минглаб гектар ажратиб олса бўлмайдими? Йўқ, бу ҳақиқатдан анча узоқ. Тилга олиб ўтилган водийларда ҳар гектаридан 35—38 центнердан, янги ўзлаштирилган районларда эса 18—20 центнердан пахта олинмоқда. 35—38 центнердан пахта ҳосили берадиган гектар эса ҳақиқий бойликдир.

Л. Тўрахўжаева. Алмашлаб экишни қабул қилиш ҳам бунга йўл қўймайди. Мақола авторларининг уч даласини беда эгаллаган тўққиз далали алмашлаб экиш устун даражада бўлиши керак деган фикрини тушуниш мумкин. Бироқ ҳозирча бундай алмашлаб экиш суғориладиган ерларнинг фақат 16 проценти учунгина белгиланган. Қолган майдонлар учун эса бирмунча тиғиз схемалар — икки даласини озуқа экинлари эгаллаган тўққиз далали, шунингдек, икки даласини беда эгаллайдиган ва зарур бўлиб қолганда суғориладиган далада учдан бир қисмида дон ҳам етиштириладиган ўн ва ўн икки далали алмашлаб экиш қабул қилинган.

С. Йўлдошев. Ем-хашак экинлари учун ҳайдаладиган ернинг 20—22 процентини ажратиш? Унча кўп эмас. Бироқ, бу суғориладиган ва жануб қуёши остидаги ер! Бунда «Малик»даги мавжуд схема эмас, балки суғориладиган ердан иложи борича кўпроқ ҳосил олиш, ерни йил бўйи ишлашга мажбур этиш муҳимдир. Бунга аралаш, такрорий ва бошқа хил тиғиз озуқа экинлари экиш, бизнинг зонамиз учун янги бўлган соя, кўп ўриладиган сорго каби экинларни оборотга дадил киритиш йўли билан эришиш мумкин. Ана шу озуқа экинлари майдони ҳамда давлатга сотиладиган пахта эвазига хўжалик томонидан олинадиган товар озуқа биргаликда «(Политотдел» ва «Коммунизм» колхозлари тажрибаси буни яққол исботлаб турибди) ҳар юз гектар ҳайдаладиган ердан 100—130 центнердан гўшт, 700—900 центнердан ва ундан ҳам ошириб сут олиш имконини беради. Муаммони ҳал этиш принципи ана шу ерда.

Тожикистон ва Ўзбекистоннинг кўпчилик хўжаликлари озуқа экинларини аралаштириб ва бошқа интенсив тарзда экишга ўтдилар. Шундай бўлса-да, афсус билан таъкидлаб ўтиш керакки, кўзга кўриниб турган тажрибага ҳамда мазкур масала юзасидан қабул қилинган қарорга қарамай умуман олганда, пахтачилик зоналарида озуқа экинлари майдони жуда суст кенгаймоқда.

Л. Тўрахўжаева. Беданинг ўзига, ана шу оқсил хазинасига бўлган муносабат яна ҳам яхшиланиши керак. Экинлар структураси ҳамон қўпол равишда бузиб келинмоқда.

Агар, мақола авторлари таклиф қилганларидек, чорва моллар сони, шунингдек пахта ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш бўйича кўрсаткичларни ҳар юз гектар суғориладиган ерга қараб, қабул қилинган алмашлаб экиш схемасига мувофиқ жорий этилса ва қонунлаштириб қўйилса экинлар структурасини бузиш ҳолларига барҳам берилади. Бу эса пахтачилик зоналарида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаштириш вазифаларига тўла мувофиқ келади.

С. Йўлдошев. Айниқса. Пахта — беда алмашлаб экиш юридик ҳуқуққа эга бўлган — уни жорий этиш ва ўзлаштириш ҳақида Ўзбекистонда қонун қабул қилинган. Ингичка толали ва энг яхши ўрта толали пахта навлари экиладиган майдонларни кенгайтириш билан узвий боғлиқ ҳолда алмашлаб экиш КПСС XXVI съезди ўртага қўйган вазифани ҳал этишга — пахта етиштиришни янада кўпайтириш, унинг сифатини анча яхшилашни таъминлашга даъват этилган. Айни пайтда чорвачиликнинг ем-хашак базаси имкониятлари ҳам ўсади ва республиканинг озиқ-овқат программасига қўшадиган ҳиссаси ортади. Шундай экан, «пахта — беда — гўшт!» шиори барча пахтачилик зоналари учун чиндан ҳам хўжаликни самарали юритиш мезонига айланиши зарур ва шундай бўлади.

Материалларни «Известия» газетасининг Ўзбекистон ССР бўйича ўз мухбири Г. ДИМОВ тайёрлаган.

(«Известия» газетасининг 1981 йил 2 июль сонидан).

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ТОВОН ТЎЛАНИШИНИ КУТИШЯПТИ

ТОКИО, 6 июль. (ТАСС). АҚШ Америка ҳарбийларининг жиноятқорона ҳаракатлари натижасида Япония кўрган зарар учун товон тўлашни пайсалга солмоқда. Япония томони, деб ёзади «Майнити» газетаси, АҚШ ҳарбий денгиз кучларига қарашли «Жорж Вашингтон» атом сув ости кемасининг «Ниссио-Мару» савдо кемаси билан тўқнашуви натижасида етказилган моддий зиён учун шу пайтгача товон ололмаяпти. Маълумки, қуруқ юк ташувчи япон кемаси ғарқ бўлиб кетган, икки денгизчи ҳалок бўлган эди. «Майнити» газетасининг далолат беришича, япон денгизчилари адвокатларининг Америка ҳарбий қўмондонлиги вакиллари билан учрашиш тўғрисидаги талаблари доимо рад қилинмоқда.

Газета Токионинг ажабланарли даражадаги «пассивлиги»ни қайд этмоқда. Япония ҳукуматининг ҳамма ҳаракатлари, деб уқтиради у, аввало «Ниссио-Мару» билан бўлган можаро олий даражадаги Япония — Америка учрашуви ўтказилишига ҳалал бермаслигига қаратилди.

«Япония ташқи ишлар министрлигининг позицияси кишини ажаблантиради, — дейишмоқда япон денгизчиларининг адвокатлари ғазабланиб. — Можаро хусусида Япония — Америка музокараларини ўтказиш истиқболлари тўғрисидаги ҳамма саволларга министрлик равшан жавоб бермаяпти. Япония ташқи ишлар министрлиги АҚШ давлат департаментининг чет эл филиалига айланиб қолибди, деган таассурот туғилмоқда.

ИРҚИЙ ҒАЛАЁНЛАР ТУҒЁНИ

ЛОНДОН. Англиянинг энг катта шаҳарларидан бири — Ливерпулда ирқий тўқнашувлар яна туғён урди. Буюк Британиянинг Марказий Америкадаги ва Осиёдаги собиқ мустамлакаларидан кўчиб келиб ўрнашиб олган муҳожирлар истиқомат қилувчи Токстет району барриқадалар билан тўлиб кетди, ағдар-тўнтар қилинган автомобиллар аланга олди. Тартибсизликни бостириш учун зудлик билан юборилган полициянинг кучайтирилган нарядлари тош бўрон қилинди ва уларга ёндирувчи моддалар тўлдирилган шишалар ёғдирилди. Натижада 150 га яқин киши жароҳатланди.

Лондоннинг ғарбий районида — Саутхоллда ирқий ғалаёнлар ва қонли воқеалар бўлиб ўтгандан икки кун кейин Ливерпулда мана шу ғалаён рўй берди. «Миллий фронт» ва «Британия ҳаракати» деб аталган ўта ўнг ирқчи ташкилотларнинг фашистнамо газандалари муҳожирлар даҳасида иғвогарлик юриши қилганлиги натижасида мана шу воқеалар содир бўлди.

АМЕРИКАНИНГ ПЎПИСАЛАРИ

ВАШИНГТОН, 6 июль. (ТАСС мухбири). Р. Рейган маъмурияти Франция янги ҳукуматига коммунистлар киритилганлиги сабабли Франция билан муносабатларнинг «моҳияти ва руҳини қайта кўриб чиқиш тўғрисидаги ўз пўписасини амалга оширмоқда». «Вашингтон стар» газетасининг хабар қилишича, Марказий разведка бошқармаси ва АҚШнинг бошқа махсус маҳкамалари ҳозирнинг ўзидаёқ Франция ҳукумати билан «ахборот айрибошлашнинг бутун механизмини зудлик билан қайта кўриб чиқишга» киришдилар, бундан кузатилган мақсад ахборот айрибошлашни «чеклаш ва ўзгартиришдан» иборат.

Маълумки, сайловда Ф. Миттеран ва социалистик партия ғалаба қозонгандан кейин Р. Рейган маъмурияти Компартия вакилларининг Франция ҳукуматига киритилишига йўл қўймасликка интилиб Парижга зўр бериб тазйиқ ўтказа бошлади.

Ф. Миттеран океан нариёғидагиларнинг зуғумига бўйсунишдан бош тортиб, Франциянинг янги кабинетидаги лавозимларга тўрт коммунист тайинлаганлиги Вашингтонда ошкора ғижиниш кайфиятини туғдирди.

Айни вақтда Вашингтон оммавий ахборот воситалари орқали ғазабли пропаганда кампаниясини авж олдириб, социалистик партия билан Франция Коммунистик партиясининг ҳамкорлигини кўпиртиришга, Франция ҳукуматида коммунистларнинг қатнашишини Ғарбнинг хавфсизлигига гўё «энг катта таҳлика» қилиб кўрсатишга урина бошлади.

Бироқ, бу қўпол тазйиқ ҳам самарасиз бўлиб чиқди. Сўнгги матбуот конференцияси чоғида Франция президенти Ф. Миттеран океан нариёғидаги хира маслаҳатчиларга муносиб зарба берди.

Ю. ЛЕВЧЕНКО.

ГЎЗАЛЛИК ТАРОНАЛАРИ

Яқинда Нукусдаги муҳташам санъат саройида Татаристонда ўтган Қорақалпоғистон адабиёти ва санъати кунлари якунига доир йиғилиш ва катта ҳисобот концерти бўлиб ўтди.

Қорақалпоғистон область партия комитетининг секретари К. Юсупов санъат саройига йиғилган пахтакор ва шоликорларга, ишлаб чиқариш илғорларига, фан ва маданият арбобларига, студентларга Татаристонда қардош халқларнинг улкан маданияти байрамига айланган Қорақалпоғистон АССР адабиёти ва санъати кунлари таассуротларини гапириб берди. Шундан сўнг автоном республика санъат усталари ижросида катта ҳисобот концерти бўлди.

Р. ЕШИМБЕТОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ДЎСТЛАРИМИЗ КИНОСИ

Кеча Тошкент шаҳри, республика областлари ҳамда Қорақалпоғистон АССР кинотеатрларида Корея Халқ Демократик республикасида ишланган фильмларни намойиш қилиш бошланди. Кино-кўрик СССР ва КХДР ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида тузилган Шартноманинг 20 йиллиги муносабати билан ўтказилмоқда. Пахтакор ўлка кино мухлислари бир ҳафта мобайнида «Ягона оилада», «Қора гул», «Қаердасан, синглим?» сингари рангли ва бадиий фильмларни томоша қиладилар. Дўстларимизнинг кино асарлари корея халқининг меҳнати, ижоди ва тинчлик учун кураши ҳақида ҳикоя қилади.

В. ШКУЛЬТИН.

МАРҲАБО, ҚАРДОШЛАР

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Тошкентда Максим Горький номидаги театрда Красноярск оперетта театрининг гастроллари муваффақиятли давом этмоқда. Мухбиримиз театрнинг етакчи санъаткорлари — РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар Валентина Юркевич, Виктор Волков, Геннадий Бугреевлар билан суҳбатлашди.

В. ЮРКЕВИЧ:

Тошкентда биринчи марта гастролдамиз. Лекин бу ердаги санъат мухлислари бизни аллақачон кўриб, спектаклларимизни томоша қилиб юргандек қадрдонларча кутиб олишди. Маълум бўлишича ўзбекистонлик қардошларимиз бизни Марказий телевидение орқали кўрсатган асарларимиз ва матбуотдан яхши билишар экан. Бундай қизиқиш, шубҳасиз, ҳар қандай санъаткорга илҳом бағишлайди.

Биз Тошкентга репертуаримиздаги энг яхши спектаклларни олиб келганмиз. Ана шу асарлар дўстларимизга маъқул ва манзур бўлса, гастролимиздан ғоятда мамнун бўлур эдик.

В. ВОЛКОВ:

Мен аввало тошкентлик ҳамкасбларимизни катта ютуқлар билан табриклашни истайман. Ўзбек театр санъатининг калдирғоч намунаси «Ҳинд достони» балети Большой театр саҳнасида муваффақиятли саҳналаштирилди. А. Навоий номидаги ўзбек давлат академик Катта опера ва балет театрининг гастроллари Москвада катта қизиқиш билан кутиб олинди. Бундай ижодий зафарлардан қувонмай бўладими?! Қардошларимиз ҳаётида ва ижодида бунақа ютуқлар кўпаяверсин.

Г. БУГРЕЕВ:

Биз Тошкентда гастролда бўлишни анча вақтдан бери ният қилиб юрар эдик. Мақсадимизга эришиб турибмиз. Бу ерга олиб келган репертуаримиз, ижрочилигимиз ҳақида ўзбекистонлик ҳамкасбларимизнинг, санъатшуносларнинг фикр-мулоҳазаларини эшитсак, деган катта эзгу ниятимиз ҳам бор.

Суратда: Красноярск оперетта театрининг «Чанитанинг бўсаси» спектаклидан бир саҳна.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

ХАТЛАР УСТИДА ЎЙЛАР

МЕҲРИДАРЁЛАР

«Яқинда врач дўстимнинг олдига, касалхонага борган эдим. Ҳовлида бир-бирларини етаклаб суҳбатлашиб келаётган уч аёл ва бир эркакка кўзим тушди. Уларнинг тўрттови ҳам ногирон, кўзлари ожиз эди. Дўстим улар билан қадрдонлардек сўрашди-да, «ҳозир» деганча ичкарига кириб кетди. Зум ўтмай ўрта ёшлардаги бир беморни бошлаб чиқди. У танишларини кўрдию, қучоқлашиб, сўраша кетди. Уларнинг бир-бирига қилаётган меҳрибончилигига, очиғи жуда ҳавасим келди».

Бир қараганда тошкентлик **С. Сайдуллаевнинг** мактубидаги жуда оддий кўринган бу воқеа замирида кишиларнинг бир-бирига меҳр-оқибати, дўстона муносабати сезилмайдику. Ҳаётида касаллик нималигини билмаган, унинг азобини тортмаганлар учун бу ҳатто эриш туюлиши табиий. Аммо бемор аҳволидан хабар олиш унинг кўнглини тоғ қилиб юборади, дарди бўлинади. Бир оғиз ширин сўз ярим даво бўлса, салгина эҳтиётсизлик кўнгълни ранжитиши аниқ. Шифокорларимиз томонидан кўрсатилаётган малакали тиббий ёрдам эса уларнинг меҳрибонлиги, ширинсуханлиги билан қўшилиб беморлар дардига малҳам бўлмоқда. Бундан мамнун бўлганлар редакцияга мактуб йўллаб, ўз миннатдорчиликларини билдирмоқдалар. Чунончи, Тошкент районидаги «Ленинизм» колхози аъзоси, Қаҳрамон она **О. Абдуллаева** мана бу мактубни йўллабди: «Ўн йилдан бери ички бўқоқ касаллиги мени қийнарди. Ҳозир Ўлка медицина институтига келиб даволаняпман».

Бундан икки йил илгари оғир дардга чалиниб, оёқлари ишламай қолган, ҳозир эса шифокорлар кўмаги билан юра бошлаган қашқадарёлик **Р. Бердиёров**, буйрагига тўпланган тош азобидан бир неча йил қийналиб, охири Бекобод шаҳар касалхонаси шифокорларидан мадад топган **Б. Асановларнинг** мактубларида ҳам ана шундай дил сўзларини ўқиш мумкин. Тошкент область «Ленин йўли» колхозида истиқомат қилувчи Улуғ Ватан уруши инвалиди, пенсионер **Т. Қодиров** шундай ёзади: «Ёзувчи бўлганимда эди, меҳрибон, қўли енгил шифокорлар ҳақида катта китоб ёзиб, бутун оламга уларни танитган бўлардим. Колхозимиз марказидаги 1-район касалхонасининг кекса врачи У. Шораҳмедов сингари совет шифокорларига икки қўлимни кўксимга қўйиб таъзим қилгим келади». СССР Журналистлар союзи аъзоси **Н. Қодиров** уруш ва меҳнат ветеранлари номидан Тошкент давлат медицина институти клиникасининг реанимация ва кардиология бўлимлари ходимларига газета орқали ўз ташаккурини билдиришни сўраган. Андижонлик **Р. Сотволдиев**, фарғоналик **М. Зиёев**, Қорақалпоғистон АССРдан **Х. Отамуродов** ва бошқалар ҳам редакцияга турли мазмунда мактублар йўллашган.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

М. И. КАЛИНИН НОМИДАГИ АНДИЖОН ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
1981—1982 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН
ДАВОЛАШ ВА ПЕДИАТРИЯ МУТАХАССИСЛИГИ БЎЙИЧА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Институтга 35 ёшгача бўлган, мактаб ва ўрта махсус билим юртини тугатган шахслар қабул қилинади. Махсус ўрта маълумотли граждандлар ихтисоси бўйича 3 йиллик меҳнат стажига эга бўлишлари лозим.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 6 ЙИЛ.

Ариза ва ҳужжатлар 31 июлгача қабул қилинади.

Институтга кириш ҳақида ёзилган ариза ректор номига берилади ва унга қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: ўрта маълумоти тўғрисидаги аттестат ёки диплом (асли), сўнгги ўқиш ёки иш жойидан характеристика, 3х4 см. ҳажмидаги 5 дона фотосурат, 286-формадаги медицина справкаси, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (корхона, муассаса раҳбари тасдиқлаган).

Паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

ИНСТИТУТГА КИРУВЧИЛАР: физика (ёзма), химия (оғзаки), биология (оғзаки), она тили ва адабиётдан (ёзма) имтиҳон топширадилар.

Ўрта мактабни олтин медаль билан ёки ўрта махсус билим юртини имтиёзли диплом билан тугатганлар физика фанидан (ёзма) имтиҳон топширадилар.

Мурожаат учун адрес: 710007, Андижон шаҳри, Навоий проспекти, 134-уй. Телефон 5-59-02.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги
ТОШКЕНТ ПОЛИГРАФИЯ ТЕХНИКУМИ
1981-82 ўқув йили учун
КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРГА
қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КУНДУЗГИ БЎЛИМГА:
Полиграфия машиналари ва ускуналари, юқори босма технологияси, брошюралаш ва муқовалаш саноати технологияси, китоб савдоси товаршунослиги, полиграфия саноати корхоналарида планлаштириш, китоб ва журналларни техник таҳрир қилиш.

СИРТҚИ БЎЛИМГА:
полиграфия машиналари ва ускуналари, юқори босма технологияси, китоб савдоси товаршунослиги, полиграфия саноати корхоналарида планлаштириш.

Ўқиш муддати: китоб савдоси товаршунослиги ва полиграфия саноати корхоналарида планлаштириш мутахассисликлари бўйича — 2 йилу 10 ой (8-синф ҳажмида маълумотлилар учун), 1 йилу 10 ой (ўрта маълумотлилар учун); қолган барча мутахассисликлар бўйича — 3 йилу 6 ой (8-синф ҳажмида маълумотлилар учун), 2 йилу 6 ой (ўрта маълумотлилар учун).

Техникумга кирувчилар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар: 8-синф ҳажмида маълумот билан 1 курсга кириш учун — **она тили** (диктант), **математика** (оғзаки); ўрта маълумот билан 2 курсга кириш учун — **ўзбек тили ва адабиёти** (иншо), **математика** (оғзаки).

ЭСЛАТМА: китоб ва журналларни техник таҳрир қилиш ихтисоси бўйича кирувчилар қўшимча бадиий чизма бўйича имтиҳон топширадилар.

Китоб товаршунослиги ихтисоси бўйича II курсга кирувчилар математика ўрнига тарих фанидан имтиҳон топширадилар.

Қабул қилинган ўқувчилар умумий асосда стипендия ва ётоқхона билан таъминланадилар.

Техникумга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асл нусхаси), медицина справкаси (286-форма), 3х4 см. ҳажмдаги 4 та фотосурат.

Кириш имтиҳонлари 1 августдан 21 августгача ўтказилади.
Ўқувчилар сафига қабул қилиш 21—25 август кунлари ўтказилади.

Аризалар 31 июлгача (ўрта маълумотлилардан 14 августгача) қуйидаги адресда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, ГСП, Навоий кўчаси, 30«а»-уй (7, 8, 11, 16-трамвайлар; 1, 2, 4, 6, 7, 8, 14, 18-троллейбуслар; 14, 28, 42, 43; 64; 76; 100-автобусларнинг «Хадра» ёки «Марказий телеграф» бекатлари).

Ф. Э. ДЗЕРЖИНСКИЙ НОМЛИ 177-КОГОН ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1981—82 ўқув йилига
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тепловоз машинисти (ўқиш муддати — 2 йил); **тепловоз машинисти ёрдамчиси, вагонлар назоратчиси; сигнализация, централизация ва блокировка электромонтёри** (ўқиш муддати — 1,5 йил), **тепловоз ремонти бўйича слесарь** (ўқиш муддати бир йил).

10 синфни битирган, шунингдек Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган йигит ва қизлар қабул қилинадилар.

Билим юртига қабул қилинганларнинг барчаси темир йўл транспортидан имтиёзли фойдаланадилар, формали кийим-бош, ойига 75 сўм ҳажмида стипендия ва ётоқхонадан жой оладилар.

Билим юрти 8 синфни битирганларни 3 йил муддатли ўқишга қабул қилади.

8 синф ҳажмида маълумот билан ўқишга қабул қилинганлар тўла давлат таъминотида бўладилар.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ёзилган ариза, гувоҳномалар; маълумоти тўғрисида (асли), туғилганлиги тўғрисида ёки паспорт, автобиография, характеристика, справкалар: оилавий аҳволи тўғрисида, турар жойидан. 8 та фотосурат (3х4 см), ҳарбий учетдан ўчирилишлари лозим.

Бизнинг адрес: Бухоро области, Когон шаҳри, Бухоро шоссеси, 1-уй. Телефон 4-50-62.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
М. Т. ЎРОЗБОЕВ НОМИДАГИ МЕХАНИКА ВА ИНШООТЛАРНИНГ СЕЙСМИК МУСТАҲКАМЛИГИ ИНСТИТУТИ
пахта териш аппаратлари назарияси лабораториясининг кичик илмий ходими вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КОНКУРС МУДДАТИ — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700143, Тошкент шаҳри, Г-143, Академиклар шаҳарчаси (17 «э», 71, 69-автобуслар, 17, 18-троллейбуслар, 13, 22-трамвайларнинг «Академиклар шаҳарчаси» бекати).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — ГДР Давлат цирки — «Буш-81» гастроллари.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти коллективи институт катта илмий ходими Т. Содиқовга онаси

Ҳури РАҲИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

ТЕКИНХЎРГА

ШАФҚАТ ЙЎҚ

ЧАЙҚОВЧИЛАР ВА ҲОМИЙЛАР

Терговчи хонасида Ойпўлат Собиржонова деган аёл ўтирибди. У терговчининг саволларига батафсил жавоб қайтармоқда.

— Маълумотингиз?

— Савдо техникумини битирганман, мутахассислигим товаршунос. «Ташпромторг» магазинида тўрт йил мудир бўлиб ишлаганман. Москвадаги совет савдоси институтини сиртдан ўқиб битирдим. Хуллас, олий маълумотли товаршунос инженерман.

— Ҳозир қаерда ишлайсиз?

— Болалар боғчасида...

Ойпўлат Собиржонова шаҳар бозорига етиб келганида ҳали соат 6 бўлмаган, лекин бозорда одам кўп эди. У шошилмай бозор айланиб юрар, баъзи аёллар у эркаклар эҳтиром билан салом беришарди. Ойпўлат чиройли чит кўйлак сотаётган аёл олдида бир оз тўхтади. Харидорлар билан бир оз гаплашди ва бозордан чиқиб кетди.

Орадан бир соат ўтмаёқ Анҳор проездига одамлар кела бошлади. Диққат билан кузатган одам бу келаётганлар ҳалиги бозорда юрган аёллар ва эркаклар эканлигини пайқаши мумкин эди.

Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг БХСС бошқармаси ходимлари ашаддий чайқовчи Ойпўлат Собиржонованн чит кўйлакларни чайқов баҳосида пуллаётганида қўлга туширдилар.

Чайқовчи Собиржонова иши устидан тўпланган ҳужжатлар бу аёл ижтимоий-фойдали меҳнат қилиш ўрнига мунтазам равишда чайқовчилик қилиб келганини тасдиқлади. Чайқовчилик билан қўлга тушиб иши судга оширилганда ҳар сафар қонунга хилоф иш қилмасликка, ҳалол яшашга қасам ичади. Лекин яна ўз жиноий ишини давом эттиради. У илгари ҳам чайқовчилик учун тўрт марта қамалиб чиққан.

Қамоқхонадан чиқиш олдида Собиржонова маҳбусларнинг мажлисида партия ва ҳукуматимизга қайта-қайта миннатдорчилик билдириб ўзини ишда оқлашга, меҳнат қилишга сўз берган эди. Унга ҳалол меҳнат қилиш учун имконият яратиб берилди. Бу пайтга келиб тўнғич ўғли Асқарбек армия хизматидан қайтиб ишлай бошлади. Унинг хотини Сайёра ҳам ишлайди. Қизи Орзихон тўқувчилик фабрикасида мастер, яна бир ўғли Акром армия сафида хизмат қилмоқда, кенжатойи 10-синфда ўқийди. Оиланинг умумий даромади ойига деярли 800 сўмга тўғри келади. Ҳеч қандай камчилик сезилмайди. Шунга қарамай, Собиржонова яна чайқовчилик йўлига кирди.

Чайқовчилик — жиноятнинг хавфли турларидан биридир. Чайқовчилар меҳнаткашларнинг харид қобилияти ўсаётганлигидан, сифатли товарларга эҳтиёжнинг ортаётганлигидан фойдаланиб камчил товарларни сотиб олиб ортиқча нарх билан сотиб, текинхўрлик йўли билан кун кечирмоқдалар. Улар камёб товарларни чайқов баҳосида пуллаб совет кишиларининг реал даромадларини амалда камайтирмоқдалар, давлатимизнинг халқ турмуш даражасини оширишга қаратилган қарорлари самарасини камайтирмоқдалар. Бундан ташқари текинхўрлик билан топилган мўмай пулни енгилтаклик билан сарфлаб атрофдагиларга, айниқса ёшларга салбий таъсир кўрсатмоқдалар. Шунинг учун ҳам биз чайқовчиликни энг хавфли жиноятлардан бири деб ҳисоблаймиз ва унга қарши бутун чоралар билан кураш олиб борамиз.

БХСС ходимлари жамоатчилик, махсус кўнгилли халқ дружиналари ёрдамида чайқовчилар ва уларнинг ҳомийларини фош этиб қонунга мувофиқ жавобгарликка тортиш юзасидан жуда катта иш олиб бераётганларига қарамай, шаҳримизда жиноятнинг бу тури ҳамон учраяпти. Бундай аҳвол юз беришининг асосий сабабларидан бири айрим саноат товарлари ва чорвачилик маҳсулотларининг етишмаслигидир. Шунга кўра ички ишлар органлари турли товарлар билан савдо қилишга «ихтисослашаётган» чайқовчиларни фош қилиш ва жиноий жавобгарликка тортиш йўлида ҳормай-толмай иш олиб бормоқдалар. Шундай ҳоллар ҳам аниқланмоқдаки, савдо ходимлари савдога чиқармай, камчил товарларни ортиқча нархларда чайқовчиларга бермоқдалар. Улар эса ўз навбатида бу товарларни шаҳар бозорларида қимматга пулламоқдалар.

«Хадра» автобус бекатида ҳеч қаерда ишламайдиган Мухина деган аёл француз атирларини чайқов баҳосида пуллаб юрганида қўлга тушди. Текшириш вақтида бу товарларни шаҳардаги 47-магазин сотувчиси Абдуллахўжаев чайқовчига улгуржисига ортиқча нарх билан сотгани маълум бўлди. Халқ суди хизмат мавқеини суиистеъмол қилганлиги ва чайқовчилик билан шуғулланганлиги учун Абдуллахўжаевни уч йил озодликдан маҳрум қилиш ҳақида ҳукм чиқарди. Мухинанинг кексалигини ва айбини бўйнига олиб, пушаймон бўлганлигини ҳисобга олиб, суд унинг ишини яшаш жойида ўртоқлик судида муҳокама қилиш учун юборди.

Бошқа бир мисол. Ёш, соғлом аёл — Лидия Ханнанова ижтимоий-фойдали меҳнат билан шуғулланмай савдо ходимларидан яширинча харидоргир товарларни сотиб олиб чайқовчилик билан шуғулланиб келган. У ҳар бири 14 сўмлик эркаклар кўйлагини 25 сўмдан пуллаётганда қўлга тушди. Тергов фактида Ханнанова бу кўйлакларни «Таштекстильшвейторг»нинг 74-магазини секция мудири Иброҳимовдан ҳар бирининг устига 4 сўмдан фойда бериб улгуржисига олганлиги маълум бўлди. Ханнанова билан Иброҳимов жиноий жавобгарликка тортилди.

Баъзи савдо ташкилотларида контролнинг бўшаштириб юборилганлиги, савдо қоидалари бузилишига, товарларнинг савдога чиқарилмай яшириб қўйилишига йўл қўйилаётганлиги ана шундай чайқовчилик фактларининг содир бўлишига ёрдамлашмоқда.

Сўнгги вақтда «Ташпромторг», «Таштекстильшвейторг», «Олмос» бирлашмаси магазинларида харидоргир товарларни яшириб қўйиш фактлари аниқланди. Абдуллаев директорлик қилаётган «Изумруд» магазинида 17 минг сўмлик товарлар савдога чиқарилмай яшириб қўйилганлиги аниқланди. Бу ҳақда «Олмос» бирлашмаси раҳбарларига хабар қилинди. Лекин шундан кейин ҳам тегишли чора кўрилмади. Бундай келишувчилик турли жиноятларнинг содир бўлишига шароит яратади. «Изумруд» магазинида худди шундай бўлди. Сотувчилардан Ҳ. Қорабоев, М. Акбаров яшириб қўйилган товарларни енг ичида сотиб бир харидорни 13 сўм 60 тийинга, иккинчисини 27 сўмга алдаганлар. Совет савдоси қоидасини бузган бу сотувчилар фош қилиниб жиноий жавобгарликка тортилди.

Баъзи чайқовчилар ўзларининг жиноий фаолиятларини яшириш учун бирор жойда номига меҳнат қиладилар. Чунончи, Александр Баринский автокомбинатда слесарь бўлиб ишлаб яхши ишчи сифатида ном чиқаришга ҳаракат қилди. Лекин, корхона дарвозасидан чиқиши биланоқ унинг чайқовчилик фаолияти бошланарди. Автомашиналарнинг эҳтиёт қисмларини қимматига пуллаш билан шуғулланарди. Александр Баринский жиноят устида қўлга туширилди. Тинтув вақтида унинг уйидан жами 1000 сўмликдан зиёд автомашинанинг эҳтиёт қисмлари чиқди. Сергели район халқ суди Баринскийни 3 йил озодликдан маҳрум қилди. Шунингдек, турли шаҳарлардан эҳтиёт қисмларни келтириб Тошкентда чайқов баҳосида пуллаш билан шуғулланган Бобохонов, Бувахонов, Латиповлар ҳам турли муддатларга озодликдан маҳрум этилдилар.

Ички ишлар органлари сўнгги йилларда бевосита ташкилотлар, муассасалар ва корхоналар территориясида чайқовчилик қилиш билан шуғулланаётган шахсларни фош этиш ва жавобгарликка тортиш юзасидан бир қанча тадбирларни амалга оширдилар. Чайқовчи Бахтиёр Абдуллаев Тошкент агрегат заводи территориясида 20 жуфт пойабзал билан қўлга тушди. Чайқовчи Е. Бикова эса ҳаммом-кирхона комбинатида қўлга туширилди.

Шаҳар партия ва совет органларининг ғамхўрлиги туфайли шаҳар бозорларида меҳнаткашларни қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлаш яхши йўлга қўйилган. Шунга қарамай, ички ишлар органларига граждандардан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан чайқовчилик қилиш фактлари тўғрисида аризалар тушмоқда. Ички ишлар органлари жамоатчилик ёрдамига таяниб бундай чайқовчиларга қарши мунтазам иш олиб бораётир.

Чайқовчилик билан мунтазам шуғуллангани учун Раҳмон Орипов жиноий жавобгарликка тортилди. У «Илғор» фабрикасида ишласа ҳам амалда сабзавот маҳсулотлари билан чайқовчилик қилиб келган. У бир тоннадан ортиқ картошкани ҳар килограммини 50 тийиндан сотиб олиб ўша куннинг ўзида килограммини 70 — 90 тийиндан сотаётганида қўлга тушди. Шофиркон районидаги Охунбобоев номли колхозининг бригадири Муҳаммад Одилов Тошкент бозоридан 2800 килограмм картошкани Бухоро шаҳрида пулламоқчи бўлиб сотиб олган. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан олиб сотарлик қилган Рустам Абдусалимов, Қодир Асимов, Мирзажон Деҳқонов, Сотиболди Қўнисбоев, Муқаддасхон Насриддинова каби шахслар ҳам жиноий жавобгарликка тортилдилар. Шуниси ажабланарлики, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан чайқовчилик қилаётган шахсларни фош этишда колхоз бозорларининг раҳбарлари ички ишлар органларига амалий ёрдам кўрсатмаётирлар. Бизнингча, бозор раҳбарлари, жамоатчилик кенгаши аъзолари, тайёрлаш ташкилотлари колхозчиларнинг ортиқча қишлоқ хўжалик маҳсулотларини бевосита маҳсулот етиштирилган жойдагина эмас, шу билан бирга шаҳар бозорларида ҳам сотиб олишни ташкил этишлари керак. Токи, ўз маҳсулотини бозорга келтирган колхозчи вақтини четказмай маҳсулот тайёрлаш ва кооператив ташкилотларига топшириш имкониятига эга бўлсин.

Тошкент шаҳар ички ишлар органлари чайқовчиликка қарши курашни актив ташкил этиб, уларнинг жиноий ишларини фош этиб, қонунга мувофиқ жавобгарликка тортиш билан бирга чайқовчилик сабаблари ва шарт-шароитларини ўрганмоқдалар. Бу хавфли жиноятнинг олдини олиш чораларини кўрмоқдалар.

Чайқовчиликни бутунлай тугатиш ғоят муҳим ва актуал вазифадир. КПСС XXVI съездида таъкидлаб ўтилганидек, ташкилий, молиявий, жиноий-ҳуқуқий чоралардан комплекс фойдаланган тақдирдагина бу вазифани ҳал этиш мумкин. Чайқовчиликка қарши кураш шаҳар меҳнаткашлари Тошкентни коммунистик меҳнат шаҳрига, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш учун олиб бораётган курашнинг ажралмас қисмидир.

И. САТТОРОВ,
Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг бошлиғи, милиция генерал-майори.

СПОРТ

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

ОММАВИЙЛИК САМАРАСИ

Республикамизда спортнинг кам ривожланган тури — марафонча югуришга алоҳида эътибор берилмоқда. Олисга югурувчилар сафини кенгайтириш ҳамда спортнинг мазкур турини оммавийлаштиришда «Совет Ўзбекистони» газетаси соврини учун ўтказилаётган мусобақалар муҳим роль ўйнамоқда. Кейинги уч йил мобайнида марафонча югуришга иҳлос қўйган ёшларнинг маҳоратлари ошганлиги кўзга ташланди. Яқинда Москвада ўтказилган СССР чемпионатида марафончиларимиз иккинчи группага кирувчи коллективлар орасида фахрли учинчи ўринни эгаллашди. Бу муваффақиятга газетамиз совринини учун курашда мунтазам иштирок этиб келаётган тошкентлик Е. Якушко билан фарғоналик В. Белобородовлар муносиб улуш қўшдилар.

БАҲСЛАР, МАРРАЛАР, ҒОЛИБЛАР

◆ МЕРГАНЛИК. Москвада хандак стендига отиш бўйича ўтказилаётган СССР чемпионати давом этмоқда. Москва Олимпиадасининг кумуш медали соврииндори тошкентлик Р. Ямбулатов дастлабки баҳсларда 75 нишондан иккитасини уролмади. Унинг командадоши С. Лазерева эса шахсий ҳисобда бешинчи ўринни эгаллади.

◆ ҚИЛИЧБОЗЛИК. Францияда жаҳон чемпионати мусобақалари ўтказилмоқда. Тошкентлик моҳир қиличбоз С. Рўзиев шахсий биринчилик учун курашда имкониятни бой берди. Энди у команда биринчилиги учун курашни давом эттиради.

◆ ФУТБОЛ. Олий лига командалари ўртасида кечиктирилган СКА — «Шахтёр» [2:1] учрашуви ўтказилди. Бугун «Автомобилист» — «Нефтяник» ва «Соҳибкор» — «Ёшлик» коллективлари учрашадилар. Ана шу кечиктирилган учрашувлар билан иккинчи лига 6-зона коллективлари мамлакат чемпионатининг дастлабки даврасига якун ясайдилар. Ҳозир самарқандлик динамочилар 33 очко билан пешқадамлик қилишмоқда. Фарғоналиклар 31 очко, янгиерликлар 26 очко билан иккинчи ва учинчи ўринларни эгаллаб туришибди.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Пазухиннинг ўлими. Фильм-спектакль. 11.30 — Концерт. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 15.40 — Концерт. 16.10 — Мураббий. 16.40 — Энг чиройли тулпор. Бадиий фильм. 18.00 — Мамлакат далаларида. 18.15 — Моҳир қўллар. 18.45 — Фан оламида. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 20.15 — Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. «Торпедо» — «Спартак». Танаффусда — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

18.20 — Концерт. 19.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Шеърият билан учрашув. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ғалла — ризқ-рўзимиз. 22.25 — Партком секретари. Бадиий фильм, 1-серия.

II

18.40 — Болалар учун фильм. 19.00 — Физика. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Циклон тунда бошланади. Бадиий фильм.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик концерт. 9.35 — «Гўзал» ансамбли солистларининг концерти. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Ташаббускорлар ҳузурида. 14.00 — Оталиқдаги хўжаликда. 18.15 — Ёшлик. 19.25 — Республикада хизмат кўрсатган артист Т. Шарипов куйлайди. 20.50 — Фан уфқлари. 21.00 — А. Мухтор. Ҳаётга муҳаббат. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Мақомлардан парчалар. 23.15 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-93, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-38; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.